KURIER WILEŃSKI

17-18 listopada 2026 r. Nr 132 (19787) Cena 1,00 euro www.kurierwilenski.lt

W numerze

Ranking partii. „Konserwatyści są liderami, ale wybory za dwa lata” »2

Wileńskie obchody 11 listopada 2026 »8-9

Duszpasterz sanktuarium komentuje zniszczenie figury Jezusa »10

Porady na „Czarny piątek” »22

Ogólnokrajowy strajk nauczycieli.

Przyłączają się również polskie szkoły

Fot. Ervin Rauluševičius, ELTA

16 listopada rozpoczął się bezterminowy strajk pracowników oświaty. Zdaniem organizatorów w ogólnokrajowej akcji protestu udział wzięło około 4 tys. nauczycieli z blisko 220 szkół. Jest to największy w historii protest pracowników oświaty na Litwie. Udział w akcji biorą też nauczyciele z polskich szkół. »6-7

Rosja walczy nie tylko bronią. „Bronić także umysłów” »11-13

Finał konkursu „Kresy 2026”. „Chodzi o szacunek do słowa” »14-15

ISSN 1392-0405

eprasa.pl 60b9c41a21

KURIER WILEŃSKI

Ukazuje się od 1 lipca 1953 r.

Birbynių g. 4a,
LT-02121 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel. +370 526 084 44

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwilenski.lt)

Zastępcy red. nacz.:
Brygita Łapszewicz
(b.lapszewicz@kurierwilenski.lt)
Apolinary Klonowski
(ds. online)
(a.klonowski@kurierwilenski.lt)

Dziennikarze:
Honorata Adamowicz,
Justyna Giedrojć,
Rajmund Klonowski,
Antoni Radczenko,
Marian Paluszkiewicz
– fotoreporter.

Dział Promocji i Kolportażu:
Andrzej Podworski
– prenumerata
(tel. +370 685 040 84,
kolport@kurierwilenski.lt)
i reklama
(tel. +370 5 260 84 44,
reklama@kurierwilenski.lt).

Dział Online:
Janina Jarosz,
Jolanta Balkiewicz,
Apolinary Klonowski.

Skład i łamanie: Halina Taukin
Wydawca: VšĮ „Kurier Wilenski"
Druk: VšĮ „Vilnijos žodis"
Nakład: 1400 egz.

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i adiustacji tekstów. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie Czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbieżne z opinią redakcji.

DZIENNIK NALEŻY DO EUROPEJSKIEGO STOWARZYSZENIA GAZET CODZIENNYCH MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH
MIDAS

Fundacja POMOC POLAKOM NA WSCHODZIE im. Jana Olszewskiego
MRF MEDIJŲ RĖMIMO FONDAS

Zadanie współfinansowane ze środków Kancelarii Senatu w ramach sprawowania opieki Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polonią i Polakami za granicą w 2026 roku.

Publikacje wyrażają jedynie poglądy autorów i nie mogą być utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP ani Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie" im. Jana Olszewskiego.

Ranking partii. Politolog: „Konserwatyści są liderami, ale wybory za dwa lata"

Antoni Radczenko

Konserwatyści i socjaldemokraci nadal pozostają liderami rankingu partyjnego. Notowania „Świtu Niemna" spadły, a Związku Demokratów wzrosły. Politolog Matas Baltrukevičius twierdzi w rozmowie z „KW", że na razie trudno prognozować, jaki będzie ostateczny wynik, ponieważ do wyborów pozostają dwa lata.

SPADEK I WZROST

Z badań opinii publicznej, przeprowadzonych przez Spinter tyrimai na zlecenie portalu Delfi, wynika, że poparcie dla partii „Świt Niemna", kierowanej przez Remigijusa Žemaitaitisa, w ciągu miesiąca spadło o 3,3 proc. i wynosi obecnie 5 proc.

— W przypadku „Świtu Niemna" to partia wróciła tam, gdzie była przed kilkoma miesiącami. Faktycznie w pewnym momencie ich notowania wzrosły. Ten wzrost wiązałbym z tym, że te ugrupowanie ze względu na swoją retorykę nigdy nie komunikowało, jako partia współrządząca. I ich wyjście z koalicji mogło dodać poczucie konsekwencji. Z drugiej strony, partia ewidentnie straciła na widoczności. Žemaitaitisowi nie udaje się zwracać na siebie uwagę, tak jak to było w poprzednich miesiącach — mówi„Kurierowi Wileńskiemu" Matas Baltrukevičius, analityk powiązany z Wileńskim Instytutem Analizy Politycznej

Wzrost odnotował Związek Demokratów „W imię Litwy" z 3,2 do 5,2 proc.

— W przypadku Demokratów, to faktycznie w przeciągu ostatniego półrocza widzimy wzrost poparcia. Z pewnością wynik jest pokłosiem tego, że partia wróciła do koalicji rządzącej. Powrót do koalicji był w niestandardowej sytuacji, dlatego ugrupowanie otrzymało większą rozpoznawalność. To nie oznacza, że partia na pewno przekroczyłaby próg wyborczy. Bo istnieje coś takiego, jak błąd statystyczny. Tym niemniej, taka możliwość wygląda na bardziej realną niż wyglądało przed kilkoma miesiącami. Notowania wzrosły. Dalej wszystko będzie zależało, jak to wykorzystają — skomentował analityk.

Stabilne poparcie ma Ruch Liberałów, który popiera 7,7 proc. ankietowanych. We wrześniu ich poparcie było na poziomie 7,6 proc. Tuż za Liberałami uplasował się Związek Chłopów i Zielonych z 6,3 proc. na koncie. Miesiąc wcześniej ich poparcie wynosiło 6,9 proc.

KONSERWATYŚCI I LIBERAŁOWIE

Liderami rankingu są konserwatyści i socjaldemokraci. Konserwatystów popiera 16,4 proc. respondentów. We wrześniu poparcie wynosiło 16,1 proc.

— Na dzisiaj Związek Ojczyzny na pewno jest liderem rankingów. Nic w tym dziwnego, ponieważ konserwatyści są podstawową partią opozycyjną. Samo bycie w opozycji raczej musiało pozytywnie wpływać na popularność ugrupowania. W kierownictwie partii mamy zmianę. Teraz u władzy jest bardziej konserwatywna część ugrupowania. Dlatego zdarzają się pewne tarcia wewnętrzne. Tym niemniej, kiedy nie było bardziej poważnego testu wyborczego, to ciężko prognozować, jak ten potencjał będzie miał przełożenie na wynik wyborczy. Na dany moment są faworytami wyborów, ale trzeba pamiętać, że wybory są za dwa lata — podkreślił politolog.

Wynik socjaldemokratów praktycznie pozostał taki sam. W październiku ich 8,9 proc., a we wrześniu 8,8 proc. respondentów

— Zmiana przewodniczącego i zmiana premiera początkowo pozytywnie wpłynęły na rankingi. Teraz widzimy, że notowania powracają do tych sprzed zmiany koalicyjnej. Zresztą lider socjaldemokratów, Mindaugas Sinkevičius, komunikował, że zmiana w koalicji nie będzie oznaczała odwrócenia tendencji, chociaż sama partia za pewne miała nadzieję, że zmiany będą bardziej trwałe i pozytywne — oświadczył Matas Baltrukevičius. ■

Zmarła Barbara Morawska.

Przez lata współtworzyła oddział Towarzystwa Miłośników Wilna i Ziemi Wileńskiej w Mrągowie, była w ostatnich latach prezesem. Brała udział w Festiwalu Kultury Kresowej. Śpiewała w chórze Kamerton.

Wyrazy współczucia **Rodzinie i Bliskim.**

Zawiadamiają pogrążeni w żałobie przyjaciele

eprasa.pl 60b9c41a21

Ceremonia powitania nowej rotacji wojsk amerykańskich w Podbrodziu
Fot. Žygimantas Gedvila, ELTA

UE gotowa na rozmowy pokojowe w sprawie Ukrainy

Unia Europejska jest gotowa na to, aby w Europie odbyły się wielostronne rozmowy pokojowe w sprawie Ukrainy, także z udziałem rosyjskiej delegacji — poinformowała w poniedziałek w Brukseli rzeczniczka Komisji Europejskiej Paula Pinho.

Zaznaczyła jednak, że nie rozpoczęto jeszcze rozmów na temat miejsca takich negocjacji. „Jesteśmy gotowi przejść do wielostronnego formatu rozmów. Nie rozmawiano jeszcze o żadnych konkretnych miejscach. Nie jesteśmy więc na tym etapie. Jesteśmy w pełni gotowi do zaangażowania się na szczeblu wielostronnym" — powiedziała Pinho, zapytana podczas konferencji prasowej o możliwość przyjęcia rosyjskich przedstawicieli przez UE.

Szef Rady Europejskiej Antonio Costa ogłosił w piątek po szczycie w Dublinie, że Polska będzie jednym z państw, które wezmą udział w negocjacjach dotyczących zakończenia wojny Rosji przeciw Ukrainie. Oprócz Polski będą to: Francja, Niemcy, Wielka Brytania i Włochy oraz instytucje UE.

Ustalenia te są następstwem spotkania, do którego doszło w Dublinie w nocy z czwartku na piątek. Udział wzięli w nim: wysłannicy prezydenta USA Donalda Trumpa, Jared Kushner i Steve Witkoff, prezydent Ukrainy Wołodymyr Zełenski oraz przedstawiciele Polski, Niemiec, Francji, Włoch i Wielkiej Brytanii, a także instytucji UE.

Kushner — który przyleciał z Witkoffem do Dublina prosto z Moskwy, gdzie obaj rozmawiali z Władimirem Putinem — poinformował po spotkaniu w Dublinie, że kolejna runda rozmów między Rosją a Ukrainą zostanie rozszerzona o Europę. ■

PAP

Sto lat i wszystkiego najlepszego z okazji 30. urodzin

Radosławowi Suchockiemu,

aby każda praca przynosiła zamierzone owoce,
sił starczyło na wszelkie przedsięwzięcia, zdrowie dopisywało,
a uśmiech był domeną każdego dnia.

Życzą przyjaciele

Imieniny

17 listopada
Alfeusza, Arabelli, Dionizego, Drogomira, Elżbiety, Grzegorza, Hugona, Rocha, Salomei, Sulibora, Wiktorii

18 listopada
Anieli, Filipina, Gabriela, Józefa, Karoliny, Klaudyna, Leonarda, Odona, Romana, Tomasza

Cytat dnia

„Dziś nie ma sensu poważnie rozważać propozycji Rosji, bo po pierwsze, nie są one szczere, Rosja nie jest gotowa do żadnych negocjacji pokojowych i najprawdopodobniej nie zademonstruje takiej gotowości w nadchodzącą zimę. Ale chce nam narzucić pewne zasady dotyczące architektury bezpieczeństwa w Europie, a to jest całkowicie nie do przyjęcia. Rosja nie podjęła nawet najmniejszego kroku w celu zmniejszenia napięć w regionie, zakończenia wojny na Ukrainie, a jednocześnie dąży do rzeczy nieosiągalnych" — *oświadczył prezydent RL Gitanas Nausėda.*

Liczba dnia

7,1 proc.

wynosił wzrost produkcji przemysłowej na Litwie w 2026 r. Był jednym z największych w UE. Większy wzrost zanotowały jedynie Węgry 8,2 proc. i Holandia 8,8 proc. W tym samym czasie przemysł na Łotwie rósł o 2,6 proc., a w Estonii — o 6 proc., podczas gdy średnio w UE spadł o 0,8 proc.

eprasa.pl 60b9c41a21

Bezpłatne obiady dla uczniów klas 1-4

Od września 2027 roku bezpłatne obiady na Litwie mają otrzymywać również trzecioklasiści, a rok później — uczniowie klas czwartych. Rząd poparł propozycję Ministerstwa Opieki Socjalnej i Pracy (SADM). Zmiany mają odciążyć domowe budżety tysięcy rodzin.

Zgodnie z propozycją bezpłatne obiady będą przysługiwać wszystkim uczniom klas trzecich i czwartych, niezależnie od dochodów rodziny. Rodzice nie będą musieli składać dodatkowych wniosków.

Obecnie na Litwie bezpłatne obiady otrzymują wszystkie dzieci w wieku przedszkolnym oraz uczniowie klas pierwszych i drugich. Rodzice mogą jednak zrezygnować z tej formy wsparcia, informując o tym dyrekcję szkoły.

Minister opieki socjalnej i pracy Inga Ruginienė podkreśla, że rozszerzenie programu bezpłatnych obiadów jest ważnym elementem polityki rodzinnej państwa.

„Rodzina jest fundamentem i priorytetem naszego państwa. Rodziny potrzebują wsparcia i bardzo konkretnych środków pomocy nie tylko po urodzeniu dziecka, ale także w trakcie jego dorastania. Zdrowa dieta i ciepły obiad w szkole to właśnie ta trafna pomoc" — mówi Inga Ruginienė.

Według szacunków SADM z programu bezpłatnych obiadów skorzysta dodatkowo około 52 tys. uczniów, w tym 25,5 tys. trzecioklasistów i 26,5 tys. czwartoklasistów.

Koszt rozszerzenia programu wyniesie 7,3 mln euro w 2027 roku, 23,9 mln euro w 2028 roku oraz 33,3 mln euro w 2029 roku.

Ministerstwo wskazuje, że bezpłatne obiady pomagają ograniczać wykluczenie społeczne, wspierają zdrowe nawyki żywieniowe i poprawiają wyniki w nauce.

Podobne rozwiązania funkcjonują już w innych krajach europejskich. W Szwecji i Finlandii bezpłatne obiady otrzymują uczniowie w wieku 6-16 lat, na Łotwie uczniowie klas 1-4, a w Estonii klas 1-12.

Opr. J.B. na podst. SADM

Ważna informacja: Przedłużono termin naboru wniosków projektowych na 2027 rok!

Fundacja „Pomoc Polakom na Wschodzie" im. Jana Olszewskiego informuje, że organizacje polonijne oraz polskie organizacje na całym świecie mają więcej czasu na ubieganie się o dofinansowanie działań projektowych na 2027 r. Oficjalny termin naboru wniosków został przedłużony do 30 listopada 2026 r.

Tegoroczny proces wnioskowania został usprawniony. Dotychczasową tradycyjną ścieżkę mailową zastąpił nowoczesny, cyfrowy System Obsługi Wniosków online, co ułatwia aplikowanie o środki.

Bardzo ważna uwaga dla wnioskodawców:

Wnioski złożone do dnia 24 listopada 2026 r. będą procedowane w pierwszej kolejności przez koordynatorów w kontekście konkursu ogłoszonego przez Senat. Organizatorzy apelują, aby nie zwlekać ze złożeniem dokumentów do ostatniego momentu.

Kto może się ubiegać o wsparcie?

O dofinansowanie mogą ubiegać się organizacje polonijne oraz polskie organizacje na Wschodzie zarejestrowane w bazie GUS. Nabór nie obejmuje podmiotów z siedzibą w Polsce.

Główne obszary wsparcia:

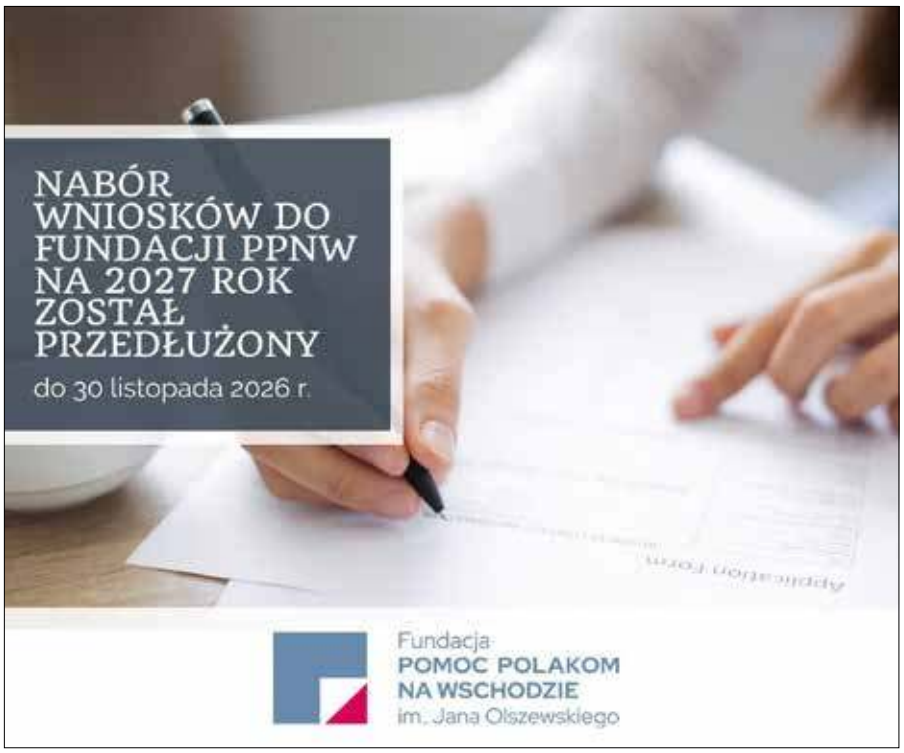
- Struktury polskie i polonijne: m.in. szkolenia, budowanie więzi z Polską, działalność bieżąca, aktywizacja gospodarcza, sport, zespoły folklorystyczne oraz poradnictwo prawne;
- Wydarzenia polonijne: kultura, dziedzictwo narodowe i promocja Polski;
- Edukacja: wsparcie placówek oświatowych, inicjatywy edukacyjne oraz organizacja wypoczynku;
- Pomoc charytatywna i socjalna;
- Media polonijne.

Organizatorzy szczególnie zachęcają do składania wniosków te podmioty, które realizują projekty ukierunkowane na aktywizację dzieci i młodzieży, pielęgnowanie języka polskiego i wiedzy historycznej, a także inicjatywy wspierające media polonijne oraz osoby potrzebujące wsparcia.

Gdzie znaleźć szczegóły?

Pełne zasady udziału, dostęp do generatora wniosków oraz niezbędne instrukcje znajdują się pod adresem: https://pol.org.pl/2026/11/13/nabor-na-wnioski-projektowe-na-2027-rok-trwa/

Inf. FPPnW

eprasa.pl 60b9c41a21

TECHNOLOGIE SpaceX przechwyciło statek kosmiczny

Firma SpaceX należąca do Elona Muska w sobotę 14 listopada po raz pierwszy w historii pomyślnie przechwyciła statek kosmiczny. To techniczne osiągnięcie dowodzi, że rakiety wielokrotnego użytku są możliwe, a dostępne loty kosmiczne stają się coraz bardziej realne. Statek kosmiczny Starship wyłonił się z chmur, wytrzymując ekstremalne upały podczas powrotu do atmosfery ziemskiej, i powoli wylądował nad Starbase, bazą SpaceX w południowym Teksasie, płynnie wślizgując się między mechaniczne chwytaki typu „paliki" nad drugą platformą startową. Ten sukces stał się historycznym wydarzeniem w trwających od dziesięcioleci poszukiwaniach w przemyśle kosmicznym systemów rakietowych o pełnej wielokrotnej użyteczności — jest to cel, który może znacznie obniżyć koszty misji i umożliwić częstsze starty.

REDUKCJA Lelija zwalnia jedną siódmą pracowników

Jedna z największych w kraju firm odzieżowych — wileńska firma krawiecka Lelija — zwalnia jedną siódmą pracowników w związku ze spadkiem zamówień — informuje Służba Zatrudnienia. Lelija poinformowała urząd o zwolnieniu 21 pracowników, którym wypowiedziała umowy. Obecnie w przedsiębiorstwie zatrudnionych jest 147 osób. Od 13 listopada pracę straci 16 krawców i prasowaczy, a także pracownicy działów technologii, elektryki, kontroli produkcji, kierownictwa i magazynowania. Pracownicy są zwalniani z powodu zbędności ich stanowisk w związku ze zmniejszeniem zamówień produkcyjnych przez klientów. Jak podała agencja BNS, w 2024 r. firma Lelija z tego samego powodu ostrzegła o zwolnieniach jedną piątą pracowników — 47 z 259 osób.

KŁAJPEDA Rusza budowa Hilton Therme SPA za 70 mln euro

Firmy deweloperskie Releven i Kopų žuvėdra rozpoczęły w Kłajpedzie budowę hotelu Therme Resort & Spa Klaipeda Curio Collection by Hilton o wartości ponad 70 mln euro. Będzie to pierwszy hotel sieci Curio Collection by Hilton na litewskim wybrzeżu i jedyny w regionie działający pod międzynarodową marką Hilton — poinformowały w piątek 13 listopada firmy. „Tworząc ten projekt, inspirowaliśmy się znanymi na całym świecie ośrodkami z wodami termalnymi, takimi jak islandzka Blue Lagoon, łaźnie Széchenyi w Budapeszcie oraz Baden-Baden" — powiedział w komunikacie dyrektor Kopų žuvėdra Mantas Kazlauskas. Według niego zakończenie budowy hotelu planowane jest na rok 2029.

EKSPORT Audytorzy z Korei Płd. kontrolują litewski drób

Audytorzy z Korei Południowej przeprowadzają w Litwie kontrolę przedsiębiorstwa produkującego mięso drobiowe Scandi Standard-Baltics oraz trzech zakładów produkujących paszę — Kauno grūdai, Akvatera LT oraz Akvatera W, które zamierzają eksportować swoją produkcję na ten azjatycki rynek — informuje Służba Żywności i Weterynarii. Audytorzy z południowokoreańskiego Ministerstwa Bezpieczeństwa Żywności i Leków oraz Agencji Kwarantanny Zwierząt i Roślin przebywają na Litwie w dniach 12-18 listopada.

„Po pomyślnym przejściu oceny kolejne litewskie przedsiębiorstwo produkujące mięso drobiowe mogłoby uzyskać prawo do eksportu do Korei Południowej, a trzech producentów karmy dla zwierząt domowych — uzyskać lub zachować możliwość dostarczania swoich produktów na ten rynek" — poinformowała służba. Na początku 2023 r., po przeprowadzeniu ocen i audytów, prawo do eksportu mięsa drobiowego do Korei Południowej uzyskały trzy litewskie przedsiębiorstwa — Vilniaus paukštynas oraz firmy Krekenavos agrofirma i Vlantana.

KONKURS W Bangkoku ruszyła azjatycka Eurowizja

Fani Eurowizji, ubrani w barwne stroje i z flagami, zebrali się w sobotę w Bangkoku, gdzie odbywa się pierwszy koncert tego konkursu piosenki w Azji. Artyści z 11 krajów, w tym z Tajlandii, Bangladeszu, Laosu, Filipin, Korei Południowej i innych, rywalizują o tytuł pierwszego azjatyckiego zwycięzcy konkursu, który przejął pałeczkę od Europy. „Bardzo się cieszę, że konkurs trafił do Azji. Tak długo na to czekaliśmy!" — powiedział 37-letni zagorzały fan z Malezji, Fauzan, jeden z pierwszych w kolejce przed salą koncertową. Aby uczcić reprezentantkę swojego kraju, Ainę Abdul, która podczas wykonywania piosenki „Bluest Sky" ma na sobie strój w podobnych kolorach, założył niebieski gorset na biały garnitur ze spodniami. Eurowizja to największa na świecie telewizyjna impreza muzyczna transmitowana na żywo, która w 2026 r. przyciągnęła 131 mln widzów, a w ciągu ostatnich 70 lat pomogła rozpocząć karierę takim artystom jak ABBA i Celine Dion.

Str. opr. Alicja Klonowska na podst. BNS, mat. pras., inf. wł., Fot. Magnific.com; alicja.klonowska@kurierwilenski.lt

eprasa.pl 60b9c41a21

Ogólnokrajowy strajk nauczycieli. Przyłączają się również polskie szkoły

W poniedziałek, 16 listopada rozpoczął się bezterminowy strajk pracowników oświaty. Zdaniem organizatorów w ogólnokrajowej akcji protestu udział wzięło około 4 tys. nauczycieli z blisko 220 szkół. Jest to największy w historii protest pracowników oświaty na Litwie.

Justyna Giedrojć

Strajk został zorganizowany przez Litewski Związek Zawodowy Pracowników Oświaty (LŠDPS). Związkowców nie zadowala propozycja Ministerstwa Oświaty, Nauki i Sportu dotycząca wzrostu wynagrodzeń nauczycieli w 2027 r. o 7,56 proc. (czyli od 92 do 152 euro netto). Zgodnie z projektem od 1 stycznia współczynniki podstawowego wynagrodzenia miałyby wzrosnąć o 4,5 proc. Kolejne 0,43 proc. przeznaczono by na podwyższenie stałych części współczynników wynagrodzenia podstawowego ze względu na stopień trudności wykonywanej pracy, dodatki lub inne świadczenia. Natomiast kwota bazowa wynagrodzenia podstawowego wzrosłaby o 2,5 proc. Zdaniem LŠDPS obecna propozycja podwyżek wynagrodzeń jest niewłaściwa.

Dążymy do tego, by zgodnie z obietnicami rządu wynagrodzenia nauczycieli wynosiły co najmniej 130 proc. przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w kraju — podkreśla Andrius Navickas

PREMIER ZAAPELOWAŁ O UMIAR

We czwartek, 12 listopada, związkowcy z LŠDPS spotkali się z minister oświaty Ramintą Popovienė. W obradach uczestniczyli również przedstawiciele Związków Zawodowych Uczelni Wyższych Litwy, które popierają postulaty LŠDPS.

— Przed rozpoczęciem zapowiadanego strajku wciąż wierzyliśmy, że minister, po wysłuchaniu naszych postulatów, zadeklaruje podjęcie konkretnych działań na rzecz proponowanych przez nas podwyżek wynagrodzeń pracowników oświaty. Niestety, rozmowa nie przyniosła oczekiwanych rezultatów, dlatego w poniedziałek rozpoczęliśmy ogólnokrajową akcję protestacyjną w szkołach na Litwie — wyjaśnił w rozmowie z „Kurierem Wileńskim" Andrius Navickas, przewodniczący LŠDPS.

Głównym postulatem strajkujących jest podwyżka wynagrodzeń pracowników oświaty o 10 proc., a nie o 7,56 proc. jak proponuje Ministerstwo Oświaty, Nauki i Sportu.

— Dążymy do tego, by zgodnie z obietnicami rządu wynagrodzenia nauczycieli wynosiły co najmniej 130 proc. przeciętnego, miesięcznego wynagrodzenia w kraju. Obecnie taki wskaźnik nie obowiązuje, ponieważ po wszystkich dotychczasowych podwyżkach wynagrodzenia pracowników innych sektorów rosły szybciej niż pracowników oświaty — podkreśla Andrius Navickas.

Po wstępnej zapowiedzi strajku, minister Popovienė oświadczyła, że nie rozumie, na jakiej podstawie ogłaszany jest strajk. Minister zaznaczyła, że projekt przyszłorocznego budżetu został przygotowany w sposób odpowiedzialny, a edukacja pozostaje, obok obronności, jednym z priorytetów państwa. Według niej na wynagrodzenia nauczycieli przeznaczono znaczną kwotę — prawie 250 mln euro.

Premier Mindaugas Sinkevičius z kolei podkreślił, że żadnej innej grupie zawodowej nie podnosi się wynagrodzeń w takim stopniu jak nauczycielom. Zaapelował do pedagogów, aby zachowali umiar.

PROCES NAUCZANIA NIE ZOSTAŁ PRZERWANY

Bezterminowy protest pracowników oświaty polega na powstrzymywaniu się strajkujących nauczycieli od prowadzenia lekcji w szkołach. Organizatorzy akcji nie wykluczają jednak, że jeśli ich postulaty nie zostaną uwzględnione przed uchwaleniem budżetu na rok 2027, protest może zostać przeniesiony pod Sejm lub przed inne instytucje państwowe.

W akcji protestacyjnej udział wzięli również nauczyciele polskich szkół w Wilnie. Pierwszego dnia strajku do protestu przystąpiło 11 pracowników oświaty z Gimnazjum Inżynieryjnego im. Joachima Lelewela.

7.>>

eprasa.pl 60b9c41a21

6.>>

— Jest to ośmioro nauczycieli oraz pomocnicy nauczycieli. Są to przede wszystkim nauczyciele języka litewskiego i matematyki, dlatego ich lekcje zostały zastąpione zajęciami z innych przedmiotów, aby strajk w jak najmniejszym stopniu dotknął uczniów. Nauczanie trwa. Niektórzy strajkujący nauczyciele byli tego dnia w szkole, jednak zgodnie z obowiązującymi przepisami mogą przebywać zarówno w domu, jak i w innych miejscach. Strajk naszych nauczycieli potrwa do środy. W czwartek proces nauczania wróci już do normalnego trybu — wyjaśnia w rozmowie z „Kurierem Wileńskim" Beata Pietkiewicz-Winiarska, dyrektorka Gimnazjum Inżynieryjnego im. Joachima Lelewela.

Proces nauczania, pomimo strajku, nie został przerwany również w Gimnazjum im. Józefa Ignacego Kraszewskiego.

— Nasi nauczyciele ustalili, że nie będą przystępować do strajku jednocześnie. Każdego dnia strajkuje inny pedagog. W ten sposób chcą wyrazić swoje poparcie dla związków zawodowych, ich postulatów oraz całego środowiska pedagogicznego, jednocześnie ograniczając do minimum wpływ strajku na uczniów. Dziś strajkował jeden z pedagogów, prezes związku zawodowego, dlatego zaszły zmiany w planie lekcji. Z tego, co mi wiadomo, nasi nauczyciele planują strajkować nie dłużej niż tydzień — zapewnia Helena Juchniewicz, dyrektorka gimnazjum.

DO PROTESTU BĘDĄ PRZYŁĄCZAĆ SIĘ KOLEJNE SZKOŁY

Spośród kilku działających w kraju związków zawodowych zrzeszających pracowników oświaty LŠDPS jest jedyną organizacją, która nie podpisała z Ministerstwem Oświaty, Nauki i Sportu porozumienia w sprawie 7,56-procentowej podwyżki wynagrodzeń w 2027 r. Członkowie tego związku uczestniczą w trwającym obecnie strajku.

— Przypuszczam, że związki zawodowe, które podpisały to porozumienie, mogły zostać powołane po to, by reprezentować interesy resortu, a nie pracowników oświaty. Mam nadzieję, że teraz, gdy środowisko oświatowe zjednoczyło się, nie uda się już nikomu wprowadzać ludzi w błąd. Stanowisko nauczycieli zostało jasno wyrażone poprzez strajk — podkreśla Andrius Navickas.

Zaznacza również, że jeśli rząd nie uwzględni postulatów strajkujących nauczycieli, z każdym kolejnym dniem do akcji protestacyjnej będą przyłączać się kolejne placówki oświatowe. ■

Fot. Ervin Rauluševičius, ELTA

MRF MEDIJŲ RĖMIMO FONDAS

Bezterminowy protest pracowników oświaty polega na powstrzymywaniu się strajkujących nauczycieli od prowadzenia lekcji w szkołach

Caritas rozpoczyna zbiórkę dla Ukrainy

Litewski Caritas rozpoczyna zbiórkę funduszy na pomoc mieszkańcom Ukrainy w przetrwaniu zimy w 2027 roku. Celem inicjatywy jest zebranie 100 tys. euro. To już ósma akcja organizacji na rzecz ludności cywilnej dotkniętej wojną. Zbiórkę ogłoszono w poniedziałek 16 listopada podczas konferencji prasowej w Sejmie RL. Jak podkreśliła sekretarz generalna litewskiego Caritas Milita Žičkutė-Lindžienė, organizacja postanowiła uczcić swoje 100-lecie konkretną pomocą potrzebującym.

„Zdecydowaliśmy, że 100-lecie Caritas nie będzie świętem, a my nie bylibyśmy Caritas, gdybyśmy nie zrobili nic dla mieszkańców Ukrainy. Słowa o miłości bliźniego byłyby wtedy puste, dlatego dzisiaj ogłaszamy inicjatywę zbiórki funduszy — pomóżmy mieszkańcom Ukrainy przetrwać zimę 2027 roku" — poinformowała Milita Žičkutė-Lindžienė.

Akcja potrwa do 6 stycznia 2027 roku, czyli do święta Trzech Króli. Z prośbą o wsparcie zwrócił się do litewskiej organizacji ukraiński Caritas.

Podczas konferencji prasowej o trudnych warunkach życia w ogarniętej wojną Ukrainie mówił również Robertas Gabulas, honorowy konsul Litwy w obwodzie ługańskim. Zwrócił uwagę, że szczególnie dotkliwie skutki wojny odczuwają dzieci pozbawione rodziców oraz osoby starsze.

„Ludzie głodują, marzną, dziś nie ma ani wody, ani prądu. Sam spędziłem tam dwa tygodnie i przez te dwa tygodnie miałem prąd tylko przez trzy godziny dziennie" — stwierdził Robertas Gabulas.

Konsul zwrócił również uwagę na rosnącą liczbę sierot w Ukrainie. Jak zaznaczył, mieszkańcy domów dziecka i placówek opieki nad seniorami często czują się zapomniani, dlatego każda forma wsparcia ma dla nich ogromne znaczenie.

Opr. J.B. na podst. BNS

eprasa.pl 60b9c41a21

Wileńskie obchody 11 listopada 2026. „Niepodległość wymaga zgody narodowej”

11 listopada Polacy i nie tylko obchodzili w Wilnie Narodowe Święto Niepodległości Polski. Wieńce na Rossie, a wieczorem — uroczyste spotkanie w DKP, któremu warto się przyjrzeć bliżej. Wyróżnieniem MSZ RP nagrodzono Polkę z Ejszyszek.

Apolinary Klonowski

Obchody na Rossie miały charakter tradycyjny

TRADYCYJNE OBCHODY NA ROSSIE

Jak opisywaliśmy już na łamach „Kuriera Wileńskiego”, obrazek na wileńskiej Rossie nie odbiegał od tradycji. Tabliczki „Zakaz odpalania rac” (race — pirotechnika stadionowa, dająca dużo dymu i światła — przyp. red.) zapobiegły ekscesom, które zebrani na cmentarzu uznają za brak powagi wobec tego miejsca. Frekwencja była, zdaje się, większa niż nawet podczas sierpniowych obchodów. Obchody prowadził konsul generalny ambasady RP w Wilnie Dariusz Wiśniewski.

Szczególnie dużo było harcerzy. Tak dużo, że harcerski krąg, w którym przekazuje się z dłoni do dłoni „iskierkę przyjaźni”, objął obie połowy wojskowej Rossy, a nie jedną, jak zazwyczaj.

Na pytanie „Kuriera Wileńskiego”, co przesądziło o takiej frekwencji, dowiedzieliśmy się, że było dużo polskich harcerzy na Litwie spoza Wilna, ale także bardzo wielu harcerzy z Polski. Krótko po zakończeniu oficjalnych obchodów do Rossy dobiegła 32. Wileńska Sztafeta Niepodległości Wileńskiego Hufca Maryi pod przewodnictwem ks. Dariusza Stańczyka.

WIECZOREM — UROCZYSTE SPOTKANIE

Wieczorem Ambasada RP zaprosiła partnerów, współpracowników i działaczy do Domu Kultury Polskiej w Wilnie na uroczyste spotkanie z wręczeniem nagrody i koncertem. Prowadzący je konsul RP Zbigniew Ciosek poprosił o minutę ciszy dla ofiar zamachu w Krakowie z 7 listopada. Następnie głos zabrał chargé d’affaires RP na Litwie Rafał Poborski, którego przemówienie było znamienne. Szczególnie podkreślał potrzebę jedności i zgody narodowej — pomimo różnic, także światopoglądowych.

„Koniec I wojny światowej i upadek zaborczych imperiów stworzyły Polakom historyczną szansę na odbudowę naszej suwerennej państwowości. (...) Choć tak bardzo różnili się między sobą – od Józefa Piłsudskiego do Romana Dmowskiego, Wincentego Witosa, Wojciecha Korfantego, Ignacego Daszyńskiego i Ignacego Paderewskiego – reprezentowali inne grupy społeczne, to wszyscy chcieli niepodległości” — mówił.

„Odrodzenie niepodległej Polski nie oznaczało jednak zakończenia walki. Była to zarówno walka zbrojna z bolszewicką inwazją 1920 roku, jak i walka ekonomiczna z niemiecką blokadą celną (...). I nasi przodkowie tę walkę wygrali! Odparli bolszewików spod wrót Warszawy, stworzyli Centralny Okręg Przemysłowy, port w Gdyni, powszechną oświatę (Gdynia świętuje w tym roku 100-lecie, budowali ją także Polacy z Wileńszczyzny — przyp. red.)” — dodał.

„Jednak już we wrześniu 1939 r. Polska znowu padła ofiarą agresji dwóch sąsiednich mocarstw. II wojna światowa, tragiczny los Polski i hekatomba jej mieszkańców, a potem dekady sowieckiej dominacji przypominają nam, że niepodległość wymaga nie tylko odwagi, ale również zgody narodowej w budowaniu silnego państwa, zdolnego bronić swojej suwerenności” — mówił Rafał Poborski.

NAGRODZONA ODZNAKĄ „BENE MERITO”

Następnie Odznakę Honorową „Bene Merito” („Dobrze Zasłużonemu”) otrzymała dr Barbara Jundo-Kaliszewska. Laudację wygłosił Piotr Drobniak, dyrektor Instytutu Polskiego w Wilnie.

9.>>

eprasa.pl 60b9c41a21

8.>>

Przypomniał, że jest to „najwyższa odznaka honorowa przyznawana przez polskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych", ustanowiona w 2009 r. i przyznana dotąd ponad 900 osobom, a kilka dni wcześniej otrzymał ją Jakub Józef Orliński, śpiewak operowy światowej sławy. Projekty laureatki nazwał „oryginalnymi, sensownymi, mądrymi".

„Inicjatywy, które pani doktor podejmuje, to są badania nad totalitaryzmami, to są inicjatywy, które mają pokazywać również ludziom, jak ważne jest, aby takim ideologiom przeciwstawiać się, zapobiegać, żeby nigdy więcej nie nastąpiło to, czego tutaj nikt nie chce – tego barbarzyństwa ze wschodu" — mówił.

Nagrodzona zaś dr Barbara Jundo-Kaliszewska podkreśliła rolę swoich rodziców, księgarzy.

„Dedykuję tę nagrodę przede wszystkim swoim rodzicom, księgarzom z Ejszyszek, którzy przez wiele lat swoją pracą pokazali mi, że polskość to nie tylko tradycje i kultura, to nie tylko język, ale przede wszystkim zestaw konkretnych wartości. (...) przede wszystkim świadomość, że wolność nie została dana raz na zawsze, świadomość, że ponosimy odpowiedzialność za czyny, za własną działalność, a także za społeczność, którą reprezentujemy i w otoczeniu której się rozwijamy" — mówiła nagrodzona.

SPEKTAKL „NIEZAPOMNIANY FOGG"

Wieczór zwieńczył spektakl „Niezapomniany Fogg" Mazowieckiego Teatru Muzycznego im. Jana Kiepury w reżyserii Anny Wieczur. Przy najbardziej znanych szlagierach publiczność śpiewała razem z wykonawcami.

Po uroczystości zapytaliśmy laureatkę o priorytety na najbliższy czas.

— Moim podstawowym priorytetem jest bezpieczeństwo informacyjne regionu i odporność regionu. Mówiąc o regionie, mamy na myśli oczywiście Polskę, Litwę, Łotwę, Estonię, ale także Ukrainę, Białoruś. Z Białorusią mamy największy problem, ale wydaje mi się, że jesteśmy w dosyć dobrym momencie, bo postać Andrzeja Poczobuta pomaga nam mówić więcej o Polakach na Wschodzie. Dziś powinniśmy przede wszystkim zredefiniować to pojęcie. Już nie jesteśmy strażnikami pamięci, już nie jesteśmy tylko oblężoną twierdzą, która musi bronić języka ojczystego. Jesteśmy przede wszystkim społecznością strategiczną i znaleźliśmy się znowu w epicentrum wydarzeń. Niewiele się o tym mówi w przestrzeni medialnej chociażby Polski: Polacy w Rosji, Polacy w Ukrainie, Polacy na Litwie, Polacy żyjący w cieniu reżimu Łukaszenki. To jest wyzwanie dla państwa polskiego, które dzisiaj, w moim odczuciu, ma konkretne zasoby, żeby wesprzeć tych ludzi — mówiła „Kurierowi Wileńskiemu" dr Barbara Jundo-Kaliszewska.

„WIĘCEJ WYMAGAJMY OD POLONII NA ZACHODZIE"

— Walczymy o wolność, walczymy o demokrację, niezależnie od tego, czy jest to wojna kinetyczna jak w Ukrainie, czy wojna hybrydowa, z którą mieliśmy styczność chociażby dzisiaj w nocy (...) (w nocy z 10 na 11 listopada na Litwę wleciały drony — przyp. red.). Dlatego chciałabym, żebyśmy nie zmarnowali tego kryzysu, żebyśmy wypracowali konkretne rozwiązania instytucjonalne. (...) Ale chciałabym też, żebyśmy więcej wymagali od Polonii na Zachodzie. Dzisiaj, kiedy Stany Zjednoczone Ameryki po raz kolejny redefiniują swoją obecność w Europie, powinniśmy im przypomnieć, że Europa to również my (...). Kilka dni temu wróciłam ze Lwowa, miałam kolejne spotkanie z Polakami w Ukrainie i widziałam, w jaki sposób funkcjonują w cieniu wojny (...), w jaki sposób dbają o to, żeby szkoły polskie funkcjonowały — przypomniała.

— Podsumowując słowami Jerzego Giedroycia, którego rok właśnie się kończy: tyle jeszcze można zrobić. Ważne, żebyśmy pamiętali, że jesteśmy wspólnotą, która musi się połączyć, i powinniśmy koordynować te wspólne działania — wskazała.

„DRUK OPRZE SIĘ ALGORYTMOM"

Zapytaliśmy też o świat słowa pisanego — w nawiązaniu do dedykacji dla rodziców-księgarzy.

— Stoimy obok księgarni Elefas, więc jak najbardziej ten świat wciąż istnieje. Książki w dalszym ciągu są najważniejszym, w moim odczuciu, medium, po gazetach. To, o czym sam pan redaktor często mówi: druk się oprze algorytmom, druk się oprze czasom. (...) warto pamiętać, że kształtuje nas to, co czytamy — wyjaśniła. ■

Fot. Apolinary Klonowski

MRF MEDIJŲ RĖMIMO FONDAS

Dr Barbara Jundo-Kaliszewska została nagrodzona Honorową Odznaką „Bene Merito"

eprasa.pl 60b9c41a21

Profanacja w sercu Wilna. Duszpasterz sanktuarium komentuje zniszczenie figury Jezusa

Zerwana z krzyża, wyniesiona na ulicę i rozbita na kawałki — tak w ubiegłym tygodniu zakończył się incydent w Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Wilnie. Choć straty materialne nie są duże, dla duchownych zdarzenie ma znacznie głębszy wymiar.

Honorata Adamowicz

— Możemy to zaliczyć do grzechu świętokradztwa, ponieważ zbezczeszczono poświęconą figurę — wyjaśnia w rozmowie z „Kurierem Wileńskim" ks. Elijas Anatolijus Markauskas, duszpasterz posługujący w Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Wilnie.

„CHODZI PRZEDE WSZYSTKIM O GRZECH"

Jak podkreśla, podobne przypadki niszczenia symboli religijnych zdarzają się w różnych częściach świata, ale na Litwie dotychczas nie dochodziło do tak poważnych incydentów.

Duchowny przyznaje, że wcześniej zdarzały się przypadki uszkodzenia tej samej figury ukrzyżowanego Jezusa. Nie miały one jednak tak poważnego charakteru jak ostatni incydent.

— Zdarzały się wcześniej uszkodzenia tej samej figury. Odłamane były palce u rąk i stóp Jezusa. Te uszkodzenia udawało się naprawić. Jednak czegoś takiego, jak ostatnio, naprawdę nigdy wcześniej nie było — mówi ks. Elijas Anatolijus Markauskas.

Materialna wartość zniszczonej figury nie jest duża. Jej koszt szacowany jest na około 1,5 tys. euro. Duchowny zwraca jednak uwagę, że w tym przypadku najważniejszy jest wymiar religijny zdarzenia.

— Straty materialne nie są duże, ale tutaj chodzi właśnie o grzech. Możemy zaliczyć to do grzechu świętokradztwa, ponieważ doszło do zbezczeszczenia poświęconej figury. Wszyscy rozumiemy, że to tylko figura, ale jest ona poświęcona i przedstawia Zbawiciela. Dlatego należy odnosić się do niej z szacunkiem. To jest grzech świętokradztwa — podkreśla ks. Markauskas.

KRZYŻ Z HISTORIĄ

Szczególną wartość ma również drewniany krzyż, na którym umieszczona była figura Jezusa. Jak zaznacza ksiądz, nie jest to przypadkowy element wyposażenia sanktuarium, lecz przedmiot związany z historią tego miejsca. Krzyż wykonano z drewna pochodzącego z domu św. Faustyny Kowalskiej na wileńskim Antokolu. Ustawiono go po odzyskaniu przez Litwę niepodległości. Jest wykonany z drewna dębowego.

KAMERY MONITORINGU I PODEJRZANY SPRAWCA

Do zdarzenia doszło w nocy z 11 na 12 listopada na dziedzińcu Sanktuarium Bożego Miłosierdzia przy ul. Dominikańskiej w Wilnie. O sprawie poinformował ks. Elijas Anatolijus Markauskas. Jak przekazał duchowny, figura Chrystusa została zerwana z krzyża i rozbita.

Ksiądz opublikował również nagranie z kamer monitoringu, na którym zarejestrowano przebieg zdarzenia. Widać na nim dwóch mężczyzn siedzących na ławce. W pewnym momencie jeden z nich wstaje i oddala się, by po chwili wrócić ze złotą figurą Jezusa w rękach. Mężczyzna wykonuje z nią różne gesty, aż w końcu rzeźba pęka, spada na ziemię i rozpada się na wiele fragmentów.

Figura była zawieszona na drewnianym krzyżu umieszczonym na murze dziedzińca sanktuarium. Jeden z mężczyzn zerwał ją, wyniósł na ulicę, a następnie rozbił.

Sprawą zajęła się litewska policja. Funkcjonariusze ustalili tożsamość podejrzanego i przesłuchali go. Jak podał portal Lrytas, mężczyzna otrzymał oficjalne zawiadomienie o zarzutach, a policja zatrzymała jego dokument tożsamości.

Jak poinformowała policja, podejrzany jest obywatelem Wielkiej Brytanii, urodzonym w 1989 r. Zastosowany środek zapobiegawczy w postaci zatrzymania dokumentu uniemożliwia mu opuszczenie Litwy. W sprawie prowadzone jest postępowanie przygotowawcze dotyczące zbezczeszczenia miejsca kultu religijnego. ■

Figura Chrystusa została zerwana z krzyża i rozbita w nocy z 11 na 12 listopada
Fot. ELTA, Lietuvos policija; FB/Gailestingumas; fotokolaż A.K.

eprasa.pl 60b9c41a21

Rosja walczy nie tylko bronią. Litwa musi bronić także umysłów swoich obywateli

Rosja nie musi wysyłać czołgów na litewskie terytorium, by osłabiać bezpieczeństwo kraju. Wystarczy podważać zaufanie do państwa, straszyć wojną, dyskredytować NATO i przekonywać mieszkańców, że w razie konfliktu Litwa nie będzie w stanie się obronić.

Honorata Adamowicz

Dezinformacja, propaganda i działania hybrydowe stały się jednym z najważniejszych narzędzi oddziaływania Kremla. Coraz częściej wykorzystywane są do tego media społecznościowe, algorytmy i sztuczna inteligencja. — Największym zagrożeniem nie jest pojedyncza technologia, narzędzie czy dziedzina, lecz połączenie ich w jeden sprawnie działający system — podkreśla Departament Komunikacji Strategicznej Wojska Litewskiego w komentarzu dla „Kuriera Wileńskiego".

Ważnym elementem budowania odporności państwa są szkolenia dla mieszkańców, organizacji i przedsiębiorstw

ROSYJSKIE ZAGROŻENIE POZOSTAJE NAJWAŻNIEJSZYM CZYNNIKIEM

Sytuację bezpieczeństwa Litwy w największym stopniu determinuje długofalowa polityka Rosji, zakładająca rozbudowę potencjału militarnego i gotowość do użycia siły. Nie oznacza to jednak, że bezpośredni atak konwencjonalny jest obecnie najbardziej prawdopodobnym scenariuszem.

— Konwencjonalne zagrożenie militarne dla Litwy w najbliższej perspektywie pozostanie niewielkie, jednak nie brakuje innych wyzwań związanych z bezpieczeństwem. Wrogie Litwie reżimy sąsiednie wykorzystują środki hybrydowe, których celem jest oddziaływanie na świadomość naszych obywateli, tworzenie atmosfery zagrożenia i skłanianie nas do podejmowania decyzji korzystnych dla tych reżimów — ocenia Departament Komunikacji Strategicznej Wojska Litewskiego.

Walka o bezpieczeństwo państwa nie rozgrywa się więc wyłącznie na poligonach i przy granicach. Równie ważnym polem konfrontacji stała się przestrzeń informacyjna. Osłabianie zaufania do instytucji, podważanie wiary w zdolności obronne kraju czy zniechęcanie do współpracy z sojusznikami mogą prowadzić do destabilizacji społeczeństwa bez użycia militarnej siły.

> Podczas zajęć poświęconych zagrożeniom hybrydowym uczestnicy uczą się rozpoznawać dezinformację, propagandę i zagrożenia cybernetyczne, poznają metody działania wrogich służb wywiadowczych oraz zagadnienia związane z bezpieczeństwem energetycznym.

70 PROC. INCYDENTÓW INFORMACYJNYCH DOTYCZYŁO OBRONNOŚCI

Skala tego zjawiska jest widoczna w danych za 2025 r. Tematyka obronności i bezpieczeństwa stanowiła aż 70 proc. wszystkich zidentyfikowanych incydentów informacyjnych wymierzonych w Litwę lub jej partnerów.

Jak wskazuje departament, znaczenie tej tematyki utrzymywało się przede wszystkim w związku z trwającą rosyjską agresją przeciwko Ukrainie oraz działaniami Rosji i Białorusi, których celem było podważanie wzmacniania potencjału militarnego państw wschodniej flanki NATO.

Wśród najczęściej rozpowszechnianych narracji znalazły się przekazy, że Litwa i NATO prowokują Rosję, stanowią dla niej zagrożenie, a jednocześnie nie są w stanie skutecznie się przed nią obronić. Propaganda przedstawiała również Unię Europejską jako stronę eskalującą konflikt w Ukrainie, a działania NATO na Morzu Bałtyckim jako prowokacje. Rozpowszechniano także twierdzenia o rzekomych przygotowaniach Sojuszu do zajęcia obwodu królewieckiego.

12.>>

eprasa.pl 60b9c41a21

11.>>

— Za pomocą przekazów informacyjnych próbowano zastraszać rosyjskich odbiorców rzekomymi planami NATO dotyczącymi obwodu królewieckiego, podważać decyzje Litwy i pozostałych państw bałtyckich w dziedzinie obronności, a także osłabiać zaufanie do litewskiej armii i znaczenia członkostwa w NATO — wyjaśnia departament.

Celem tych działań było również przekonywanie mieszkańców Litwy i państw NATO, że rosyjski potencjał militarny jest tak duży, iż w przypadku konfliktu zwycięstwo Rosji byłoby przesądzone. Próbowano także osłabiać zaufanie do litewskiej polityki energetycznej i wzbudzać powszechny strach przed wojną.

PROPAGANDA CORAZ CZĘŚCIEJ UKRYWA SWOJĄ PRAWDZIWĄ TWARZ

Ograniczenia i sankcje nałożone na rosyjskie kanały propagandowe zmniejszyły ich możliwości bezpośredniego docierania do mieszkańców Litwy. Nie oznacza to jednak, że Kreml zrezygnował z prób wpływania na litewską opinię publiczną.

Zmieniły się przede wszystkim metody działania. Rosyjskie narracje coraz częściej rozpowszechniane są w sposób zamaskowany, tak aby sprawiały wrażenie opinii pochodzących od samych mieszkańców Litwy. Propagandowe kanały próbują budować wiarygodność, podszywając się pod niezależne portale informacyjne i profile osób opiniotwórczych.

— Media społecznościowe stały się głównym narzędziem Rosji służącym do wywierania wpływu informacyjnego na Litwie. Umożliwiają omijanie ograniczeń nałożonych na kanały propagandowe oraz prowadzenie ukierunkowanych operacji i długotrwałych kampanii, których celem jest podsycanie nieufności wobec instytucji państwowych, wzbudzanie niezgody społecznej, osłabianie zaufania do NATO i dyskredytowanie pomocy udzielanej Ukrainie — wskazuje Departament Komunikacji Strategicznej Wojska Litewskiego.

Szczególnie niebezpieczne jest wykorzystywanie algorytmów, które pozwalają szybko rozpowszechniać treści i docierać do wybranych grup odbiorców. Rosyjska propaganda dostosowuje się także do zmieniających się nawyków informacyjnych społeczeństwa.

Coraz większą uwagę poświęca platformie TikTok. Przekazy propagandowe przybierają tam formę krótkich, atrakcyjnych filmów, memów i popularnych nagrań dźwiękowych, w których ukrywane są treści zgodne z interesami Kremla.

Szczególnym celem takich działań są młodzi ludzie. Za pośrednictwem mediów społecznościowych próbuje się wpływać na ich poglądy w sprawach politycznych i społecznych, a jednocześnie osłabiać zaufanie do tradycyjnych źródeł informacji. Rozpowszechniane są treści podważające litewską historię, umniejszające znaczenie tożsamości narodowej i wzbudzające wątpliwości dotyczące przyszłości państwa.

> Dezinformacja, propaganda i działania hybrydowe stały się jednym z najważniejszych narzędzi oddziaływania Kremla. Coraz częściej wykorzystywane są do tego media społecznościowe, algorytmy i sztuczna inteligencja.

SZTUCZNA INTELIGENCJA DAJE PROPAGANDZIE NOWĄ SIŁĘ

Współczesna wojna informacyjna nie ogranicza się już do powielania tych samych haseł i rozpowszechniania fałszywych wiadomości. Jej skuteczność rośnie dzięki połączeniu technologii cyfrowych, algorytmów, wiedzy o ludzkich zachowaniach i sztucznej inteligencji.

— W XXI wieku połączyły się cztery siły: infrastruktura cyfrowa, oprogramowanie, badania nad ludzkimi zachowaniami i funkcjonowaniem mózgu oraz sztuczna inteligencja. W ten sposób powstał ekosystem, który daje propagandzie i dezinformacji możliwości o niespotykanej wcześniej skali. Sieci, algorytmy, wiedza o sposobie myślenia człowieka i sztuczna inteligencja wzajemnie się uzupełniają i przyspieszają oddziaływanie informacyjne — podkreśla departament.

Niebezpieczeństwo polega zatem nie tylko na samym rozwoju nowych technologii, ale przede wszystkim na ich umiejętnym łączeniu.

13.>>

Litewskie społeczeństwo w dużej mierze zdaje sobie sprawę z istnienia zagrożenia informacyjnego

eprasa.pl 60b9c41a21

12.>>

Dzięki temu manipulowanie opinią publiczną może być coraz bardziej precyzyjne, szybkie i trudniejsze do rozpoznania.

76 PROC. MIESZKAŃCÓW DOSTRZEGA ROSYJSKĄ INGERENCJĘ

Litewskie społeczeństwo w dużej mierze zdaje sobie sprawę z istnienia zagrożenia informacyjnego. Z badania opinii publicznej przeprowadzonego w grudniu 2025 r. przez spółkę Spinter tyrimai wynika, że 76 proc. mieszkańców Litwy całkowicie zgadza się lub zgadza się ze stwierdzeniem, że Federacja Rosyjska świadomie wywiera wpływ informacyjny na mieszkańców Litwy, próbując kształtować ich postawy.

Sama świadomość zagrożenia nie wystarcza jednak do skutecznej obrony przed manipulacją. Potrzebna jest umiejętność weryfikowania źródeł, odróżniania faktów od opinii i rozpoznawania treści, których celem jest wywołanie strachu, gniewu lub nieufności.

PRZYGOTOWANIE NA KRYZYS ZACZYNA SIĘ OD OBYWATELI

Ważnym elementem budowania odporności państwa są szkolenia dla mieszkańców, organizacji i przedsiębiorstw. Organizacje oraz lokalne społeczności liczące co najmniej dziesięć osób mogą ubiegać się o bezpłatne szkolenia 4P, kontaktując się pod adresem pp.mokymai@kam.lt. Po wcześniejszym uzgodnieniu terminu specjaliści departamentu lub przygotowani instruktorzy przyjeżdżają do uczestników w dowolne miejsce na Litwie.

Mieszkańcy mogą również skorzystać z bezpłatnych, ośmiogodzinnych szkoleń dotyczących odporności na zagrożenia hybrydowe oraz umiejętności oporu obywatelskiego. W ciągu pierwszych dziesięciu miesięcy 2026 r. odbyło się 25 takich szkoleń, które ukończyło około 650 osób.

Podczas zajęć poświęconych zagrożeniom hybrydowym uczestnicy uczą się rozpoznawać dezinformację, propagandę i zagrożenia cybernetyczne, poznają metody działania wrogich służb wywiadowczych oraz zagadnienia związane z bezpieczeństwem energetycznym.

Szkolenia z oporu obywatelskiego, oparte między innymi na doświadczeniach Ukrainy, obejmują przygotowanie indywidualne i rodzinne na wypadek konfliktu zbrojnego, możliwości przeciwstawiania się agresorowi, zasady ewakuacji, pierwszą pomoc i praktyczne umiejętności przydatne w sytuacjach kryzysowych. Zajęcia odbywają się w piątki i weekendy w większych miastach Litwy, a prowadzą je instruktorzy Litewskiego Związku Strzelców. Szczegółowe informacje o programach i rejestracji można znaleźć na stronie www.svarbiospamokos.lt.

Osobne szkolenia organizowane są dla przedsiębiorstw i instytucji objętych algorytmem mobilizacyjnym, którym w przypadku ogłoszenia mobilizacji mogą zostać powierzone konkretne zadania. W 2026 r. przeprowadzono około 30 takich szkoleń, w których uczestniczyło blisko 1 500 pracowników.

Wiedzę można zdobywać również za pośrednictwem platformy internetowej www.mobilizacijosmokykla.lt. Udostępniono tam kursy dotyczące oporu obywatelskiego, zasad mobilizacji, przybycia wojsk sojuszniczych oraz wsparcia udzielanego przez państwo-gospodarza. od stycznia do października 2026 r. przynajmniej jeden kurs ukończyło około 13,4 tys. osób. od uruchomienia platformy w październiku 2023 r. skorzystało z niej ponad 150 tys. uczestników.

Współczesne zagrożenia pokazują, że bezpieczeństwo Litwy nie zależy wyłącznie od liczebności armii i sprzętu wojskowego. Równie istotne jest przygotowanie społeczeństwa, odporność na manipulację i zdolność obywateli do odpowiedzialnego reagowania w sytuacjach kryzysowych. W wojnie informacyjnej każdy może stać się odbiorcą propagandy, ale również jej nieświadomym przekaźnikiem. ■

Fot. Marian Paluszkiewicz

MRF MEDIJŲ RĖMIMO FONDAS

Uwaga na fałszywe SMS-y od „e-sveikata”

Centrum Rejestrów (lit. Registrų centras, RC) ostrzega mieszkańców przed nową próbą oszustwa. Przestępcy rozsyłają fałszywe wiadomości SMS, podszywając się pod system e-zdrowia („e-sveikata”).

Wiadomości zawierają podejrzane linki, których otwarcie może narazić użytkowników na utratę danych osobowych.

Jak poinformowało 13 listopada Centrum Rejestrów, oszuści wysyłają wiadomości SMS, które sprawiają wrażenie oficjalnych powiadomień z systemu „e-sveikata”. W niektórych przypadkach trafiają one do tego samego wątku wiadomości, w którym znajdują się autentyczne powiadomienia dotyczące rejestracji na wizyty lekarskie. Może to dodatkowo uśpić czujność odbiorców.

Centrum Rejestrów podkreśla, że fałszywe wiadomości nie mają żadnego związku z działalnością systemu e-zdrowia. Dane pacjentów pozostają bezpieczne, a sam system działa bez zakłóceń. Bez przeszkód funkcjonuje również usługa wstępnej rejestracji pacjentów (IPR).

RC apeluje do mieszkańców o szczególną ostrożność podczas otrzymywania wiadomości zawierających linki.

Przede wszystkim należy dokładnie sprawdzać adres strony internetowej, na którą kieruje wiadomość, i nie otwierać podejrzanych odnośników.

Pod żadnym pozorem nie należy również podawać danych logowania, haseł ani innych poufnych informacji na stronach, do których prowadzą nieznane linki.

Centrum Rejestrów przypomina, że informacje dotyczące dokumentacji medycznej, wizyt u lekarzy oraz innych usług zdrowotnych należy sprawdzać wyłącznie po samodzielnym zalogowaniu się na oficjalny portal esveikata.lt lub za pośrednictwem aplikacji mobilnej „esveikata”.

Opr. J.B. na podst. ELTA

eprasa.pl 60b9c41a21

Finał konkursu „Kresy 2026”. „Chodzi o szacunek do słowa”

Antoni Radczenko

Konkurs recytatorski „Kresy”, który obchodzi 35-lecie, stał się trampoliną dla kariery aktorskiej — podkreśla Krystyna Dzierżyńska. Tu chodzi nie o osiągnięcia artystyczne, tylko o szacunek do słowa — dodaje Piotr Damulewicz.

Konkurs recytatorski Kresy posiada cztery kategorie wiekowe

12 listopada, w Domu Kultury Polskiej w Wilnie, odbyła 35. edycja Konkursu Recytatorskiego im Adama Mickiewicza „Kresy”. W tegorocznym finale wzięło udział 86 uczestników. Na Białostockich Spotkaniach „Kresy 2026” Litwę reprezentować będą: Daniil Jasiukait z Gimnazjum Jana Pawła II (1 miejsce), Ewelina Stasiłowicz z Gimnazjum Jana Pawła II (2 miejsce), Beata Szczerbuk z Gimnazjum im. Stanisława Moniuszki (3 miejsce), Gracjana Żukaite z Gimnazjum z Ejszyszek (3 miejsce).

NA POCZĄTKU BYŁO SŁOWO

Historia konkursu sięga roku 1991. Nikt wówczas nie przepuszczał, że konkurs przetrwa tyle lat.

— Najważniejsza refleksja po 35 latach jest taka, że to nadal trwa. Pomysł na konkurs przyszedł po odrodzeniu niepodległości z Białegostoku (Podlaski Oddział Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” — przyp.red.). To był konkurs szykowany na rocznicę urodzin Adama Mickiewicza. Konkurs miał trwać niecałe osiem lat. Początkowo myślano, że odbędzie się okrągła rocznica urodzin Mickiewicza i być może tego już wystarczy. Okazało się jednak, że ten konkurs chwycił nie tylko na Litwie, ale również na Białorusi, Ukrainie, Mołdawii, Czechach, Grecji, Gruzji. Objął naprawdę duży obszar geograficzny — wspomina w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Krystyna Dzierżyńska.

Z konkursem od samego początku jest powiązany aktor Białostockiego Teatru Lalek, pedagog oraz animator kultury Piotr Damulewicz. — Trwa to już 35 lat i nie ukrywam, że jestem wzruszony — oświadcza naszemu dziennikowi przewodniczący jury konkursu „Kresy 2026”.

Aktor podkreślił, że faktycznie konkurs był szykowany pod 200 rocznicę urodzin polskiego wieszcza, która przypadała na rok 1998. Jednak duża aktywność uczniów i nauczycieli spowodowała, że konkurs stał się imprezą coroczną. — Tu nie chodzi o jakieś wyjątkowe osiągnięcia natury artystycznej. Chodzi o szacunek do słowa. Zrozumienie tego, czym może być słowo. Nie zawsze ono jest. Zwłaszcza, gdy widzimy dzisiaj, kiedy jest coraz mniej szacunku, jakiego powinniśmy mieć dla słowa. Wierzymy, że ten konkurs cały czas o tym przypomina. To jest rzecz wyjątkowo ważna. Być może trzeba dosłownie traktować biblijne powiedzenie, że „na początku było słowo”.

15.>>

W tym roku odbyła się 35 edycja konkursu Kresy

eprasa.pl 60b9c41a21

14.>>

Należę do tych ludzi, którzy wierzą w to, że od słowa wszystko się zaczyna. Kiedy się ma szacunek do słowa i zaczyna się myśleć o tym, co się mówi, to późniejsze postępowanie staje się inne — twierdzi Damulewicz.

W przypadku Litwy, podkreśla Dzierżyńska, wielki wkład w rozwój konkursu wniosła świętej pamięci współzałożycielka i wieloletnia wiceprezes Macierzy Szkolnej Teresa Sokołowska. — Początek konkursu był taki, ponieważ nie było jeszcze Domu Kultury Polskiej w Wilnie, dlatego każdy finał odbywał się w poszczególnych polskich szkołach w Wilnie lub rejonach. Średnio w finale zawsze mieliśmy 80 uczestników. Trzeba jednak pamiętać, że Kresy to przede wszystkim klasowe eliminacje, później szkolne oraz rejonowe lub miejskie. Policzyliśmy, że na wszystkich etapach uczestniczy około 800 osób z całej Wileńszczyzny — mówi prezes Macierzy Szkolnej.

Udział w konkursie biorą uczniowie szkół polskich z Wileńszczyzny

MICKIEWICZ I KARIERA AKTORSKA

Konkurs posiada cztery kategorie wiekowe: dzieci do lat 7, 8–12 lat, 13–15 lat oraz powyżej lat 16. Po zakończeniu tego konkursu zwycięzcy w najstarszej kategorii są zapraszani na Białostockie Spotkania Kresowe, gdzie młodzież uczęszcza na warsztaty teatralne, ogląda spektakle, a na zakończenie odbywa się Kresowa Wigilia. W kategorii I w tym roku laureatami zostali: Nataniel Wołodko (Gimnazjum im.Wł.Syrokomli — 1 miejsce), Norbert Wołk (Gimnazjum w Mickunach — 2 miejsce), Adam Szadianiec (Gimnazjum im. Jana Pawła II — 3 miejsce). W II kategorii: Magda Daniele Soleczniki (Progimnazjum im. Jana Śniadeckiego — 1 miejsce), Mateusz

Wyszomirski (Gimnazjum im. Konstantego Parczewskiego — 2 miejsce), Mateusz Grigoit (Progimnazjum im. Jana Pawła II — 2 miejsce), Aron Jankiewicz (Gimnazjum w Ejszyszkach — 3 miejsce). W III kategorii: Maja Błaszkiewicz (Gimnazjum im. Jana Pawła II — 1 miejsce), Damian Mazajło (Szkoła Podstawowa im. Czesława Miłosza — 2 miejsce), Augustyn Bortkiewicz (Gimnazjum im. św. Jana Bosko — 2 miejsce), Amelia Szewczuwianiec (Gimnazjum im. Szymona Konarskiego — 3 miejsce).

Dzierżyńska podkreśla, że bardzo ważną rolę w konkursie odgrywają nauczyciele, którzy przygotowują swych podopiecznych do zawodów recytatorskich. To właśnie nauczyciele pomagają uczniom dobrać utwory. — W najmłodszych kategoriach najczęściej są wybierane utwory Jana Brzechwy, Juliana Tuwima, Danuty Wawiłow. Zawsze podkreślamy, że najbardziej dostojna to czwarta kategoria, ponieważ to są już dorośli ludzie. Teraz nie ma takiego obowiązku, jak kiedyś, gdy jeden z dwóch wierszy miał być autorstwa Mickiewicza. Teraz mamy dowolność w doborze repertuaru, ale zawsze zachęcamy, aby ten Mickiewicz znalazł się wśród recytowanych wierszy. Bo w Białymstoku jest specjalna nagroda za interpretację utworu Adama Mickiewicza i właśnie sporo laureatów tej nagrody jest z Wileńszczyzny — podkreśla Dzierżyńska.

Dla wielu uczestników konkurs stał się trampoliną do kariery aktorskiej. — To są Joanna Moro, Jan Drawnel, Agata Meilute, Romuald Ławrynowicz. W TVP Wilno pracuje Agata Dorodko, jest również laureatką naszego konkursu. Łukasz Palkiewicz też był laureatem Kresów. Przez konkurs przeszło bardzo dużo osób powiązanych z Wileńszczyzną — oświadcza prezes Macierzy Szkolnej.

ODWAGA I CZYTANIE PO POLSKU

Damulewicz zaapelował do uczestników, aby nie traktowali konkursu tylko w kontekście możliwej kariery. — Tak są kariery aktorskie, ale to jest przełożenie jeden do jednego. Warto jednak zastanowić się, czy w życiu na co dzień, warto pięknie mówić i dbać o słowo? Nie tylko chodzi o to, aby być aktorem. Chodzi o to, aby być porządnym człowiekiem, czyli mówić porządnie — dodaje aktor.

Zdaniem Dzierżyńskiej uczestnictwo w konkursie rozwija ucznia. Poprzez obcowanie ze sceną dodaje mu odwagi. — Oczywiście nie można przymuszać do uczestnictwa. Wiadomo — z niewolnika nie ma robotnika. Z tego, co jednak wiem, to w większości dzieci garną się do udziału. Słyszałem, że konkurencja jest nawet w klasie, czyli kto będzie reprezentował klasę na szczeblu szkoły. Poza tym udział w czymś takim umożliwia zapoznanie się z poezją. To również zachęca do czytania książek w języku polskim — mówi rozmówczyni naszego dziennika.

Organizatorami konkursu jest Podlaski Oddział Stowarzyszenia „Wspólnota Polska" oraz Stowarzyszenie Nauczycieli Szkół Polskich na Litwie „Macierz Szkolna". ■

Fot. Marian Paluszkiewicz

MRF MEDIJŲ RĖMIMO FONDAS

eprasa.pl 60b9c41a21

Referendum w sprawie określenia statusu rodziny warunkiem poparcia budżetu?

Justyna Giedrojć

Minister sprawiedliwości Litwy z ramienia AWPL-ZChR Rita Tamašunienė nie wyklucza możliwości głosowania przeciwko przyszłorocznemu budżetowi państwa, jeżeli w Sejmie nie zostanie podjęta inicjatywa dotycząca przeprowadzenia referendum w sprawie konstytucyjnego określenia rodziny. Referendum konsultacyjne dotyczące prawnych aspektów rodziny zostało zaproponowane przez 64 posłów Sejmu, reprezentujących różne frakcje.

Uważamy, że powinniśmy otaczać rodziny szczególną troską, a to naród powinien mieć możliwość wypowiedzenia się w kwestii definicji rodziny i tego, jaki jej zapis powinien znaleźć się w Konstytucji — mówi Rita Tamašunienė
Fot. Ministerstwo Sprawiedliwości RL

Zdaniem minister kwestia referendum powinna jak najszybciej trafić do porządku obrad posiedzenia Sejmu. Sejmowy Komitet Prawa i Praworządności powinien rozpatrzyć propozycję przeprowadzenia referendum i przedstawić swoją opinię, natomiast ostateczną decyzję podjąłby parlament.

— Projekty ustaw i propozycje przygotowujemy nie po to, by trafiały do szuflad, lecz po to, aby były przedmiotem dyskusji, aby społeczeństwo znało zarówno nasze stanowisko w tej sprawie, jak i wiedziało, czym zajmują się jego wybrani przedstawiciele w Sejmie — powiedziała minister.

Jednocześnie zapewniła, że kwestia referendum nie jest stawiana w formie ultimatum.

FUNDAMENTALNE WARTOŚCI, RODZINA I PRZYSZŁOŚĆ LITWY

Akcja Wyborcza Polaków na Litwie — Związek Chrześcijańskich Rodzin (AWPL-ZChR) oraz Litewski Związek Rolników i Zielonych (LVŽS) mają w kwestii referendum takie samo stanowisko.

— Frakcja Litewskiego Związku Chłopów i Zielonych, Związek Rodzin Chrześcijańskich oraz my, jako ich przedstawiciele, od początku deklarowaliśmy, że referendum jest dla nas niezwykle ważne. Chodzi bowiem o fundamentalne wartości, rodzinę i przyszłość Litwy, szczególnie w obliczu pogłębiającego się niżu demograficznego. Uważamy, że powinniśmy otaczać rodziny szczególną troską, a to naród powinien mieć możliwość wypowiedzenia się w kwestii definicji rodziny i tego, jaki jej zapis powinien znaleźć się w Konstytucji. W rozmowach z naszymi koalicjantami apelujemy, aby po zakończeniu prac i dyskusji w komisji sejmowej kwestia referendum trafiła pod obrady Sejmu. Zależy nam na tym, aby każdy parlamentarzysta miał możliwość wyrażenia swojego stanowiska i zagłosowania za referendum lub przeciwko niemu. Mam nadzieję, że nie będziemy musieli dokonywać wyboru między poparciem budżetu a poparciem referendum — komentuje dla „Kuriera Wileńskiego" Rita Tamašunienė.

NARÓD MA PRAWO WYRAZIĆ SWOJE ZDANIE

Minister zaznacza, że referendum dotyczące konstytucyjnej definicji rodziny jest niezwykle istotne.

— Naród ma prawo wyrazić swoje zdanie w tak ważnej kwestii. Jeżeli dojdzie do referendum, Sejm będzie zobowiązany do rozpatrzenia woli obywateli w ciągu miesiąca. Jeżeli parlamentarzyści zaakceptują wyrażone przez społeczeństwo stanowisko, możliwe będzie wprowadzenie nowego brzmienia zapisu dotyczącego definicji rodziny w Konstytucji. A nawet gdyby referendum się nie odbyło zdanie społeczeństwa ma wielkie znaczenie — podkreśla Rita Tamašunienė.

W ubiegłym tygodniu również przewodniczący LVŽS Aurelijus Veryga wskazał na ścisły związek między poparciem przez jego partię przyszłorocznego budżetu państwa a podjęciem przez Sejm inicjatywy dotyczącej przeprowadzenia konsultacyjnego referendum w sprawie definicji rodziny.

Jak zaznaczył, dla „chłopów" ważne jest, aby jeszcze przed przyjęciem budżetu kwestia referendum została wpisana do porządku obrad parlamentu. W przeciwnym razie może to wpłynąć na sposób głosowania przedstawicieli partii nad budżetem.

Inicjatorzy referendum proponują, aby odbyło się ono równolegle z przyszłorocznymi wyborami samorządowymi.

17.>>

eprasa.pl 60b9c41a21

16.>>

Mieszkańcy mieliby w nim odpowiedzieć na pytanie, czy popierają bezpośrednie zapisanie w Konstytucji, że stosunki prawne dotyczące rodziny wynikają wyłącznie z małżeństwa kobiety i mężczyzny oraz z macierzyństwa i ojcostwa.

ISTOTNA RÓŻNICA MIĘDZY OBECNĄ TREŚCIĄ A PROPONOWANĄ ZMIANĄ

Referendum konsultacyjne dotyczące prawnych aspektów rodziny zostało zaproponowane przez 64 posłów Sejmu, reprezentujących różne frakcje. Głównymi inicjatorami politycznymi są Ligita Girskienė i Vytautas Sinica. Inicjatywa ta została przedstawiona 24 marca br. w Sejmie.

Zaproponowano wprowadzenie do Konstytucji Republiki Litewskiej zapisu, zgodnie z którym stosunki prawne dotyczące rodziny wynikają wyłącznie z małżeństwa kobiety i mężczyzny, macierzyństwa oraz ojcostwa. W Sejmie rozpoczęto procedurę rozpatrywania projektu uchwały w sprawie przeprowadzenia referendum konsultacyjnego.

Zgodnie z projektem w referendum konsultacyjnym miałoby zostać zadane następujące pytanie:

Czy zgadza się Pan/Pani z tym, aby w Konstytucji zostało bezpośrednio zapisane, że stosunki prawne dotyczące rodziny wynikają wyłącznie z małżeństwa kobiety i mężczyzny, macierzyństwa oraz ojcostwa?

Obecnie Konstytucja Republiki Litewskiej nie zawiera zapisu, zgodnie z którym rodzina może powstać wyłącznie na podstawie małżeństwa kobiety i mężczyzny, macierzyństwa oraz ojcostwa. To istotna różnica między treścią obecnie obowiązującej Konstytucji a proponowaną zmianą.

Konstytucyjne rozumienie rodziny niezależne od instytucji małżeństwa i płci jej członków

Obecnie art. 38 Konstytucji RL głosi: rodzina jest podstawą społeczeństwa i państwa; państwo chroni i otacza opieką rodzinę, macierzyństwo, ojcostwo i dzieciństwo; małżeństwo zawierane jest za dobrowolną zgodą kobiety i mężczyzny; państwo rejestruje małżeństwa, urodzenia i zgony; państwo uznaje również kościelną rejestrację małżeństwa; prawa małżonków w rodzinie są równe.

28 września 2011 r. Sąd Konstytucyjny wyjaśnił, że: pojęcie rodziny nie może być wywodzone wyłącznie z instytucji małżeństwa; małżeństwo jest jedną z podstaw tworzenia rodziny; rodzina może powstać również bez zawarcia małżeństwa; najważniejsze są rzeczywiste więzi rodzinne, takie jak wzajemna odpowiedzialność, więź emocjonalna, zrozumienie, wzajemna pomoc oraz dobrowolne zobowiązanie do przyjęcia praw i obowiązków.

Ponadto Sąd Konstytucyjny wyjaśnił, że konstytucyjne pojęcie rodziny jest neutralne pod względem płci.

Obecna Konstytucja jasno określa, że małżeństwo jest związkiem kobiety i mężczyzny. Nie oznacza to jednak, że ochroną konstytucyjną objęte są wyłącznie rodziny oparte na takim małżeństwie. Ochronie tej mogą podlegać również rodziny, których członkowie nie pozostają w związku małżeńskim.

Właśnie tę zasadniczą różnicę prawną mogłoby zmienić proponowane referendum, gdyby zakończyło się powodzeniem. Jego celem jest wpisanie do Konstytucji zasady, zgodnie z którą stosunki prawne dotyczące rodziny wynikałyby wyłącznie z małżeństwa kobiety i mężczyzny, macierzyństwa oraz ojcostwa. ■

Celem referendum jest wpisanie do Konstytucji zasady, zgodnie z którą stosunki prawne dotyczące rodziny wynikałyby wyłącznie z małżeństwa kobiety i mężczyzny, macierzyństwa oraz ojcostwa. **Fot. Marian Paluszkiewicz**

eprasa.pl 60b9c41a21

Zakochani w Kiepurze. Muzyczny hołd dla wielkiego artysty w Domu Kultury Polskiej w Wilnie

Jan Kiepura kochał publiczność, a publiczność kochała Kiepurę. Koncert „Zakochani w Kiepurze", który odbył się na scenie Domu Kultury Polskiej w Wilnie, był najlepszym dowodem na to, że pamięć o wielkim tenorze i jego twórczości wciąż jest żywa.

Operetkowe przeboje, pieśni neapolitańskie i wspólny śpiew z publicznością – tak wyglądał wieczór 9 listopada w Domu Kultury Polskiej w Wilnie. Koncert „Zakochani w Kiepurze" przygotowali artyści Mazowieckiego Teatru Muzycznego im. Jana Kiepury.

„Koncert »Zakochani w Kiepurze« opowiada o Janie Kiepurze i jego wspaniałej małżonce Marcie Eggerth, która również była znakomitą śpiewaczką. Oboje byli wielkimi artystami, ale nie rywalizowali ze sobą. Potrafili odnosić sukcesy na scenie, a jednocześnie stworzyli udane małżeństwo. Pobrali się w latach 30. XX wieku i pozostali sobie wierni aż do śmierci. Byli szalenie zakochani. Przygotowując ten koncert, zależało mi na zaproszeniu do udziału śpiewających małżeństw. Na scenie wystąpiły trzy duety: Julia Mach i Sebastian Mach, Ewelina Szybilska i Łukasz Gaj oraz Hanna Okońska-Ratajczak i Łukasz Ratajczak. Mieliśmy więc trzech tenorów, dwie sopranistki i jeden mezzosopran" – opowiada o genezie muzycznego przedsięwzięcia Iwona Wujastyk, dyrektorka teatru, która wspólnie z Ryszardem Rembiszewskim prowadziła koncert.

Publiczność wypełniła całą salę, a gości witano lampką wina. Artyści nie ograniczyli się do występów na scenie – chętnie nawiązywali kontakt z widzami, zapraszając ich do wspólnej zabawy i śpiewu.

Jak podkreślała Iwona Wujastyk, Jan Kiepura był nie tylko wybitnym artystą, lecz także wielkim patriotą i niezwykłym człowiekiem. Dla osób urodzonych w czasach PRL-u stanowił przykład, że nawet pochodząc z niewielkiego miasta, można osiągnąć światowy sukces.

„Potrafił nie zatracić się w sławie i zachować wiele wspaniałych cech: miłość do rodziny, miłość do ojczyzny i ogromną miłość do publiczności" – podkreśliła dyrektorka teatru.

Jan Kiepura urodził się w 1902 r. w Sosnowcu. Jeszcze w czasach gimnazjalnych wstąpił do Polskiej Organizacji Wojskowej i brał udział w I powstaniu śląskim. Po maturze rozpoczął studia prawnicze, jednak ostatecznie to śpiew stał się jego życiowym powołaniem. W 1928 r. występował już na scenie mediolańskiej La Scali, a w 1937 r. zadebiutował w nowojorskiej Metropolitan Opera. W tym samym roku po raz pierwszy zaśpiewał również w Wilnie.

„Był doskonale przygotowanym muzykiem i artystą. Mówiono o nim, że jest drugim Caruso. On jednak się z tym nie zgadzał, twierdząc, że nie jest drugim Caruso, lecz pierwszym Kiepurą. Miał świadomość swojego talentu i potrafił go znakomicie wykorzystać. Nie ograniczał się do wielkich ról operowych. To one dawały mu możliwość zaprezentowania najwyższych umiejętności i otwierały drzwi do największych scen operowych świata. Był jednak również otwarty na repertuar bliższy szerszej publiczności. Doskonale odnajdywał się w operetkach. To gatunek równie wymagający wykonawczo jak opera, choć często określany mianem jej młodszej siostry" – zaznaczyła Iwona Wujastyk.

Kiepura nie stronił także od kina. Wystąpił w kilkunastu filmach, udowadniając, że nie zamierza zamykać się wyłącznie w świecie opery.

„Jak na swoje czasy był człowiekiem bardzo nowoczesnym i otwartym na nowości. To był okres, w którym kino nieme przechodziło w dźwiękowe. Dla wielu osób udział Kiepury w filmach był niemal ujmą dla jego artystycznego statusu. Pytano, jak śpiewak operowy może podejmować się takiej »chałtury«. Kiepura zupełnie się tym nie przejmował. Nie gardził takimi propozycjami, ponieważ szalenie kochał publiczność. Wiedział, że dzięki filmom może dotrzeć do znacznie szerszego grona odbiorców, także za granicą. To właśnie dzięki jego filmowym występom możemy dziś oglądać go na wielkim ekranie. Możemy więc powiedzieć, że był nie tylko fenomenalnym śpiewakiem, lecz także znakomitym aktorem" – podkreśliła Iwona Wujastyk.

Wileński koncert przypomniał, że Jan Kiepura był artystą wszechstronnym, który potrafił łączyć najwyższy poziom wykonawczy z niezwykłą umiejętnością nawiązywania kontaktu z publicznością. I właśnie ta miłość – wzajemna, między artystą a jego słuchaczami – pozostaje jednym z najważniejszych elementów jego legendy. ■

Seweryna Kardis

Koncert „Zakochani w Kiepurze" przygotowali artyści Mazowieckiego Teatru Muzycznego im. Jana Kiepury **Fot. autor**

eprasa.pl 60b9c41a21

„Śpiewaj dla Niepodległej” – muzyczne spotkanie pokoleń i hołd dla polskich tradycji

5 listopada Klub Seniorów „Złoty Wiek”, działający przy Centrum Kultury w Rudominie, wziął udział w I Festiwalu Piosenki Patriotycznej „Śpiewaj dla Niepodległej”, który odbył się w Centrum Kultury w Solecznikach.

Było to wyjątkowe, pełne wzruszeń spotkanie miłośników muzyki i polskich tradycji, łączące przedstawicieli różnych pokoleń – od najmłodszych dzieci po seniorów.

Festiwal stał się piękną okazją do wspólnego świętowania poprzez muzykę, przypomnienia ważnych kart historii oraz pielęgnowania wartości patriotycznych. Zebranych gości i uczestników serdecznie powitała koordynatorka projektu Jadwiga Sinkiewicz. Uroczystość rozpoczęła się od wspólnego, podniosłego odśpiewania hymnów państwowych Litwy i Polski, co nadało wydarzeniu szczególnie uroczysty charakter.

Jako pierwsi na festiwalowej scenie zaprezentowali się najmłodsi artyści z Przedszkola „Dzwoneczek” w Zawiszańcach. Dzieci wykonały piękną wiązankę pieśni patriotycznych, wzbudzając wiele ciepłych emocji wśród zgromadzonej publiczności.

Następnie wystąpili uczniowie Gimnazjum im. Jana Śniadeckiego w Solecznikach, zrzeszeni w zespole „Gracioso”. Młodzi wykonawcy zaprezentowali swoje muzyczne talenty, udowadniając, że zamiłowanie do ojczystej historii i tradycji można pielęgnować już od najmłodszych lat.

Po występach dzieci i młodzieży scenę przejęli seniorzy, którzy z wielkim zaangażowaniem i sercem zaprezentowali przygotowany repertuar. Przed publicznością wystąpiły zespoły: „Retro” z Solecznik, „Akademia” z Wilna, „Rodacy”, „Seniorytki” z Wilna, „Optymiści” z Niemenczyna, „Złoty Wiek” z Rudominy, „Radość życia” z Solecznik, „Senior” z Jaszun oraz „Rodzinka” z Ejszyszek.

Tego dnia zabrzmiały zarówno znane i lubiane pieśni patriotyczne, jak i mniej popularne, ale równie piękne utwory o głębokim przesłaniu. Każda z wykonywanych piosenek przywoływała wspomnienia o wydarzeniach z przeszłości, przypominając o odwadze, niezłomności, poświęceniu i miłości do ojczyzny. Były to chwile pełne wzruszeń, refleksji i dumy z narodowego dziedzictwa.

Festiwal stał się piękną okazją do wspólnego świętowania poprzez muzykę, przypomnienia ważnych kart historii **Fot. Centrum Kultury w Rudominie**

W festiwalu uczestniczył również wicemer rejonu solecznickiego Waldemar Śliżewski. W swoim wystąpieniu pogratulował organizatorom inicjatywy oraz podziękował wszystkim wykonawcom za zaangażowanie w pielęgnowanie polskich tradycji.

„Spotkanie to ma ogromną wartość. Pozwala pielęgnować polskie tradycje, wracać do historii i przekazywać pamięć o niej kolejnym pokoleniom” – podkreślił Waldemar Śliżewski.

Na zakończenie festiwalu wszystkim uczestniczącym zespołom wręczono dyplomy oraz pamiątkowe statuetki. Były one wyrazem uznania i wdzięczności za udział w wydarzeniu, artystyczne zaangażowanie oraz wkład w podtrzymywanie polskiej tradycji muzycznej.

Udział w I Festiwalu Piosenki Patriotycznej „Śpiewaj dla Niepodległej” był dla członków Klubu Seniorów „Złoty Wiek” z Rudominy niezwykle cennym i wzruszającym doświadczeniem. Spotkanie pokazało, że muzyka nie zna granic wieku, a wspólne śpiewanie może łączyć pokolenia, budować więzi i wzmacniać poczucie tożsamości.

Seniorzy z Klubu „Złoty Wiek” składają serdeczne podziękowania Jadwidze Sinkiewicz za zaproszenie oraz możliwość uczestnictwa w tym wyjątkowym wydarzeniu.

Festiwal w Solecznikach pozostawił wiele pięknych wspomnień i po raz kolejny przypomniał, jak ważne jest pielęgnowanie tradycji, przekazywanie historii młodszym pokoleniom oraz wspólne celebrowanie tego, co łączy nas ponad podziałami i różnicami wieku. ■

Centrum Kultury w Rudominie

eprasa.pl 60b9c41a21

Szczecin świętował 11 listopada — Niepodległość nad Odrą

11 listopada historia przestaje być jedynie opowieścią z podręczników. Wychodzi na ulice, pojawia się na biało-czerwonych flagach, w słowach hymnu i w pamięci o tych, którzy przez pokolenia nie pogodzili się z utratą własnego państwa. Takim dniem jest 11 listopada — Narodowe Święto Niepodległości.

W Szczecinie tegoroczne obchody niepodległości miały szczególny, morski wymiar. Nad Odrą, u stóp Wałów Chrobrego, historia odzyskanej przed 108 laty niepodległości spotkała się ze współczesnością

W Szczecinie tegoroczne obchody miały jednak szczególny, morski wymiar. Nad Odrą, u stóp Wałów Chrobrego, historia odzyskanej przed 108 laty niepodległości spotkała się ze współczesnością. Obok wojskowego ceremoniału, biało-czerwonych flag i patriotycznych wystąpień pojawił się niezwykły symbol dzisiejszej Polski — nowoczesny prom „Bursztyn Unity", który właśnie w Narodowe Święto Niepodległości otrzymał swoje imię i polską banderę.

DZIEŃ, KTÓRY WRÓCIŁ DO POLSKI

11 listopada 1918 r., po 123 latach zaborów, Polska wróciła na mapę Europy. Data ta stała się symbolem odzyskania przez naród własnego państwa i związana jest z przekazaniem Józefowi Piłsudskiemu władzy wojskowej w Warszawie. Niepodległość nie przyszła jednak jednego dnia. Była owocem wysiłku wielu pokoleń, powstańców, polityków, żołnierzy i zwykłych ludzi, którzy przez dziesięciolecia przechowywali polską kulturę, język i marzenie o wolnej ojczyźnie.

Samo święto ustanowiono w 1937 r. Po II wojnie światowej władze komunistyczne usunęły je z oficjalnego kalendarza, a pamięć o 11 listopada przez wiele lat miała wymiar bardziej prywatny niż państwowy. Dopiero w 1989 r. Narodowe Święto Niepodległości zostało przywrócone.

Dlatego każda kolejna rocznica jest nie tylko okazją do wspomnienia roku 1918. Jest także pytaniem o współczesny sens niepodległości. O to, czy potrafimy ją nie tylko odzyskać i świętować, ale również mądrze zagospodarować. W Szczecinie odpowiedzi na to pytanie szukano tego dnia zarówno w słowach, jak i w obrazie ogromnego statku cumującego przy Wałach Chrobrego.

BURSZTYN NA WODZIE

Trudno było nie zatrzymać wzroku na jego sylwetce. Niemal 196 metrów długości i ponad 32 metry szerokości. Nowoczesny prom przy szczecińskim nabrzeżu stał się jedną z najbardziej niezwykłych scenografii obchodów Święta Niepodległości.

„Bursztyn Unity" powstał w Gdańskiej Stoczni Remontowej. Jest drugim z nowej serii promów budowanych dla polskiego armatora. Może zabrać na pokład około 400 pasażerów, a jego nowoczesna konstrukcja i hybrydowy napęd są świadectwem możliwości współczesnego polskiego przemysłu morskiego. Jednostka będzie obsługiwała połączenie między Świnoujściem a szwedzkim Ystad. Matką chrzestną promu „Bursztyn Unity" została Zofia Gałka, wieloletnia pracownica Polskiej Żeglugi Morskiej.

Ale 11 listopada prom przestał być tylko statkiem. Stał się symbolem.

Data chrztu miała swoją szczególną wymowę. Jak zapisano w materiale przygotowanym na tę okazję, niepodległość kojarzymy zwykle z historią, sztandarami i wspomnieniem tych, którzy walczyli o wolną Polskę. Ma ona jednak również współczesny wymiar — zdolność do budowania, projektowania i rozwijania własnej gospodarki. „Bursztyn Unity", zbudowany w polskiej stoczni dla polskiego armatora, miał być właśnie takim znakiem współczesnej niepodległości.

Podczas uroczystości na jego maszcie podniesiono polską banderę. Był to moment o znaczeniu nie tylko ceremonialnym. „Bursztyn" jest pierwszym dużym statkiem towarowo-pasażerskim polskiego armatora, który wraca pod polską banderę po około 22 latach.

PREMIER: WOLNOŚĆ WYMAGA STAŁEGO WYSIŁKU

W uroczystości uczestniczył premier rządu polskiego Donald Tusk, przedstawiciele rządu, samorządowcy oraz mieszkańcy Szczecina i regionu.

Premier przekazał polską banderę kapitanowi promu, a jego wystąpienie było przede wszystkim refleksją nad współczesnym znaczeniem niepodległości. — Wolność, niepodległość, bezpieczeństwo naszych rodzin, dzieci, domów, to nie jest coś, co jest zagwarantowane raz na zawsze.

21.>>

eprasa.pl 60b9c41a21

20.>>

Wolność, niepodległość, bezpieczeństwo wymagają stałego wysiłku — mówił Donald Tusk. Podkreślał, że odpowiedzialność za państwo spoczywa na wszystkich obywatelach, niezależnie od ich poglądów, pochodzenia czy wiary. — Wszyscy bez wyjątku jesteśmy odpowiedzialni za to, żeby Polska była już zawsze silna, bezpieczna, wolna i niepodległa — zaznaczył premier.

Za jego plecami stał nowy, konkretny prom — widoczny znak tego, o czym mówił. Donald Tusk nazwał jednostkę symbolem zdolności, kompetencji i wizji Polek i Polaków. — Ten prom, który dzisiaj stoi tu jako znak dumy, zdolności, kompetencji, wizji Polek i Polaków pokazuje, że nie zmarnowaliśmy tego czasu, że potrafimy budować rzeczy wielkie i ważne — podkreślił.

Premier mówił również o potrzebie narodowej zgody. W święto, które powinno łączyć, przypomniał, że polityczne różnice nie mogą przesłaniać spraw najważniejszych. — Możemy mieć różne poglądy, możemy konkurować, jesteśmy czasami politycznymi przeciwnikami. Ale każdy, kto ma polskie serce, musi zrozumieć, że ta przestrzeń, a ona się nazywa niepodległość, wolność, bezpieczeństwo, to jest dobro wspólne — mówił w Szczecinie. Szczególnym zaś akcentem wystąpienia było zaproszenie prezydenta Karola Nawrockiego do rozmowy i wspólnego spotkania przed Wigilią. — Podzielmy się opłatkiem przed Wigilią. Porozmawiajmy... jak Polak z Polakiem. Polska warta jest naszej rozmowy. Polska warta jest solidarności Polek i Polaków — powiedział premier.

PIOTR KRZYSTEK: POTRZEBUJEMY WZAJEMNEJ ZGOD

Słowa o potrzebie porozumienia wybrzmiały również w wystąpieniu prezydenta Szczecina Piotra Krzystka. Dla gospodarza miasta obecność nowego promu przy Wałach Chrobrego była powodem do dumy, ale także okazją do przypomnienia, że sukces gospodarczy nie powinien być jedynym celem wspólnoty. — Potrzebujemy jeszcze wzajemnej zgody, potrzebujemy porozumienia, potrzebujemy tego, aby jeden Polak drugiemu mógł po prostu podać rękę czy zasiąść razem przy wigilijnym stole — mówił prezydent Szczecina.

Wcześniej Piotr Krzystek podkreślał także wyjątkowy charakter samej uroczystości i miejsca, w którym się odbywała. Wały Chrobrego od dziesięcioleci są przecież jedną z najważniejszych wizytówek Szczecina — miasta, którego historia nierozerwalnie związana jest z portem, stocznią i morzem.

Chrzest „Bursztyna Unity" w Święto Niepodległości był więc dla Szczecina czymś więcej niż efektownym wydarzeniem. Był przypomnieniem, że miasto nadal patrzy w stronę Odry i Bałtyku, a jego morska historia nie jest wyłącznie wspomnieniem minionych czasów

NIEPODLEGŁOŚĆ — HISTORIA, KTÓRA TRWA

Tego dnia Szczecin świętował na wiele sposobów: podczas oficjalnych uroczystości, spotkań, wydarzeń sportowych i kulturalnych. Były kwiaty składane w miejscach pamięci, wojskowa asysta honorowa, biało-czerwone flagi i wspólne śpiewanie hymnu. Program obchodów połączył tradycyjne uroczystości patriotyczne z wydarzeniami skierowanymi do całych rodzin.

Najbardziej zapamiętanym obrazem tego 11 listopada pozostanie jednak zapewne wielka sylwetka promu przy Wałach Chrobrego. Bursztyn przez miliony lat rodził się z żywicy i czasu. Ten nowy, pływający „Bursztyn" narodził się ze stali, ludzkiej wiedzy i pracy. Teraz ruszy na Bałtyk, łącząc polskie wybrzeże ze Szwecją. Właśnie w tym obrazie — biało-czerwonej banderze, nowoczesnym polskim statku i tłumie mieszkańców zgromadzonych nad Odrą — można było odnaleźć współczesny sens 11 listopada.

Niepodległość nie jest bowiem tylko datą w kalendarzu. Jest pamięcią o tych, którzy ją wywalczyli. Jest odpowiedzialnością za bezpieczeństwo kraju. Jest także umiejętnością budowania wspólnoty i tworzenia rzeczy, które pozostaną po nas. A tego listopadowego dnia w Szczecinie historia i współczesność spotkały się nad wodą. Pod biało-czerwoną flagą, na pokładzie statku, który dopiero rozpoczyna swoją drogę. ■

Leszek Wątróbski
Fot. Leszek Wątróbski

W uroczystości uczestniczył premier RP Donald Tusk, przedstawiciele rządu, samorządowcy oraz mieszkańcy Szczecina i regionu

eprasa.pl 60b9c41a21

„Czarny Piątek” dla sklepów czy dla portmonetki? Parę rad dla gospodarnych (i niegospodarnych też)

„Akcja! Akcja! AKCJA!”. Przechadzając się alejkami marketów w „Black Friday” („Czarny Piątek”) można zwariować. Tu zniżka i tam zniżka! Tylko te zniżki nas potem słono kosztują i biją po portmonetce... Jak uniknąć takich problemów? Garść porad.

Black Friday to czas wielkich promocji, ale nie każda okazja oznacza oszczędność **Fot. Magnific.com**

Black Friday, który w tym roku przypada 27 listopada, przyciągnie tysiące mieszkańców poszukujących okazji. Jednak duże zniżki (w Polsce na zniżki mówią „rabaty”, taka ciekawostka) mogą prowadzić do impulsywnych zakupów i nieplanowanych wydatków. W ocenie opłacalności promocji może pomóc tak już rozchwalona sztuczna inteligencja, umożliwiająca porównywanie ofert i analizowanie cen. Ale i ta sztuczna inteligencja nie będzie inteligentna, jeśli sami stracimy zimną krew.

PRZED WYPRZEDAŻAMI USTAL BUDŻET

Według badania „E-shopper Barometer 2025” aż 57 proc. mieszkańców Litwy regularnie kupujących online czeka na duże wyprzedaże. Aby uniknąć impulsywnych zakupów, warto wcześniej ustalić budżet i przygotować listę potrzebnych produktów. Pomóc w tym może AI.

Jak podkreśla Mantas Kapočius, współzałożyciel firmy konsultingowej DIPA, kluczowe jest przekazanie sztucznej inteligencji konkretnych informacji o potrzebach i możliwościach finansowych.

„Zanim zapytacie sztuczną inteligencję, co kupić, powiedzcie jej, czego naprawdę wam brakuje i ile możecie wydać. Podczas szkoleń ciągle obserwujemy ten sam błąd: ludzie zadają sztucznej inteligencji pytanie składające się z jednego zdania i są rozczarowani ogólną odpowiedzią” — mówi Mantas Kapočius.

JAK WYKORZYSTAĆ AI, ŻEBY NIE PRZEPŁACIĆ?

Zamiast pytać AI, co kupić podczas Black Friday, lepiej przedstawić konkretną sytuację. Przykładowo: mamy budżet 400 euro i potrzebujemy zimowych butów dla dziecka, czajnika oraz prezentów świątecznych.

Można poprosić AI o podzielenie zakupów na trzy kategorie: „niezbędne”, „byłoby dobrze” i „można odłożyć”. Warto też zaplanować 10-procentową rezerwę na nieprzewidziane wydatki.

AI może również porównać produkty z różnych sklepów. Wystarczy przesłać zrzuty ekranu ofert i wskazać najważniejsze kryteria, np. cenę, jakość czy funkcjonalność.

Trzeba jednak pamiętać, że AI może podawać nieaktualne ceny i błędne informacje. Dlatego warunki zakupu należy sprawdzić bezpośrednio w sklepie.

RABAT 40 PROC.? ZADAJ SOBIE JEDNO PYTANIE

Promocje ograniczone czasowo skłaniają do pochopnych decyzji. Przed zakupem warto zastanowić się, czy produkt rzeczywiście jest potrzebny.

„Zanim klikniesz »kup«, zadaj sobie pytanie: czy kupiłbym ten produkt, gdyby nie był przeceniony? Jeśli odpowiedź brzmi »nie«, najprawdopodobniej kupujesz zniżkę, a nie sam produkt. W tym przypadku AI może pełnić rolę twojego krytyka: opisz produkt lub podaj jego link i poproś o zadanie kilku niewygodnych pytań lub znalezienie trzech powodów, dla których nie warto go kupować. Decyzję i tak podejmujesz ty, ale już bez pośpiechu” — twierdzi Mantas Kapočius.

Przykładowo, jeśli inteligentny zegarek przeceniono o 40 proc., można poprosić AI o wskazanie pięciu pytań pomagających ocenić zasadność zakupu.

Warto też porównać cenę sprzed wyprzedaży z aktualną ofertą. Sam procent rabatu nie przesądza o rzeczywistych oszczędnościach.

O CZYM PAMIĘTAĆ PODCZAS BLACK FRIDAY?

Podczas listopadowych wyprzedaży rośnie nie tylko liczba zamówień, ale również obciążenie firm kurierskich. Według danych DPD Lietuva w tygodniu Black Friday liczba przesyłek wzrasta o około 50 proc. w porównaniu ze zwykłym tygodniem.

Kupując w kilku sklepach, warto sprawdzić terminy dostaw oraz możliwości odbioru paczek. Szczególnie istotne jest to w przypadku prezentów potrzebnych na konkretny dzień. ■

Opr.J.B.na podst.www.coagency.lt

eprasa.pl 60b9c41a21

Redakcja „Kuriera Wileńskiego” miała gości z Macierzy

Grupa seniorów z Pomorza gościła w miniony czwartek 12 listopada w redakcji „Kuriera Wileńskiego”. Goście zapoznali się z historią gazety i naszą codzienną pracą.

Trzydziestoosobowa grupa przyjechała na Litwę w ramach projektu Erasmus+ „Świadomy senior we współczesnej Europie”. Ich celem, podczas dziesięciodniowego pobytu, oprócz zwiedzenia Wilna i Wileńszczyzny, było poznanie pracy mediów polskojęzycznych poza granicami kraju. Seniorzy z Macierzy reprezentowali Gdański Uniwersytet Trzeciego Wieku, Towarzystwo Przyjaciół Wilna i Grodna w Słupsku oraz Fundację Pomorskich Kresowian w Gdańsku. – Dziś w dobie nowych technologii, ilości i szybkości przepływu informacji nierzadko bardzo trudno jest rozróżnić prawdę od fałszu. W „Kurierze Wileńskim”, a także w TVP Wilno poznaliśmy specyfikę pracy redakcji w wielonarodowościowym środowisku, a także dowiedzieliśmy się, jak ustrzec się przed wszechobecną dezinformacją. To były bardzo interesujące spotkania – mówi „Kurierowi Wileńskiemu” Michał Rzepiak, prezes Fundacji Pomorskich Kresowian, koordynator projektu. ■

Opr. A.K. na podst. inf.wł.

Wspólne zdjęcie na koniec wizyty w redakcji **Fot. Apolinary Klonowski**

Cukrzyca narastającym problemem na świecie

Cukrzyca staje się coraz większym wyzwaniem zdrowotnym na całym świecie. Choroba może długo pozostawać nierozpoznana, a jej powikłania prowadzić do niepełnosprawności, a nawet śmierci. Eksperci apelują o profilaktykę i edukację.

Z okazji Światowego Dnia Cukrzycy, obchodzonego 14 listopada, specjaliści przypominają o znaczeniu wczesnej diagnostyki i odpowiedniego leczenia. Hasło obchodów na najbliższe dwa lata brzmi „Wczesne działanie w cukrzycy”.

Prezes Polskiego Towarzystwa Diabetologicznego prof. Irina Kowalska podkreśla, że cukrzyca osiągnęła rozmiary pandemii. W Polsce choruje ponad 3,5 mln osób, a wiele przypadków pozostaje nierozpoznanych. Według NFZ w ciągu dziewięciu lat liczba zdiagnozowanych pacjentów wzrosła o 27,6 proc.

Najnowsze dane Instytutu Higieny wskazują, że obecnie na Litwie z cukrzycą zmaga się już ponad 160 tys. osób, co stanowi około 5 proc. ludności kraju.

Według danych Instytutu Higieny w 2022 r. na Litwie na cukrzycę chorowało 154 681 osób, czyli co 20. mężczyzna i co 17. kobieta. W latach 2014–2022 liczba chorych systematycznie rosła. Wśród dzieci odnotowano wzrost o 34 proc., natomiast wśród dorosłych – o 28,8 proc.

Jednym z głównych czynników wzrostu zachorowań na cukrzycę typu II jest otyłość. Choroba może skracać życie o kilka lat wskutek powikłań, takich jak zawały serca, udary mózgu, niewydolność nerek czy pogorszenie wzroku.

Szczególnie groźny jest zespół stopy cukrzycowej, który może prowadzić do amputacji kończyn. W Polsce liczba takich zabiegów spadła z 9 tys. w 2018 r. do 5,5 tys. obecnie.

Nadzieję daje pilotażowy program leczenia stopy cukrzycowej, dzięki któremu udało się zapobiec ok. 75 proc. amputacji. ■

Opr. J.B. na podst. inf. Instytutu Higieny, PAP

eprasa.pl 60b9c41a21

Czy w Waszym pokoju każda rzecz ma swoje miejsce, czy może panuje tam twórczy bałagan? Lubicie sprzątać, czy raczej omijacie odkurzacz szerokim łukiem? A może jesteście gdzieś pośrodku? Rozwiążcie naszą psychozabawę i przekonajcie się, czy bliżej Wam do perfekcyjnego czyściocha, czy beztroskiego bałaganiarza! Zaznaczajcie odpowiedzi, które najlepiej do Was pasują, a na koniec sprawdźcie wynik. Pamiętajcie – to tylko zabawa, więc odpowiadajcie szczerze i z uśmiechem!

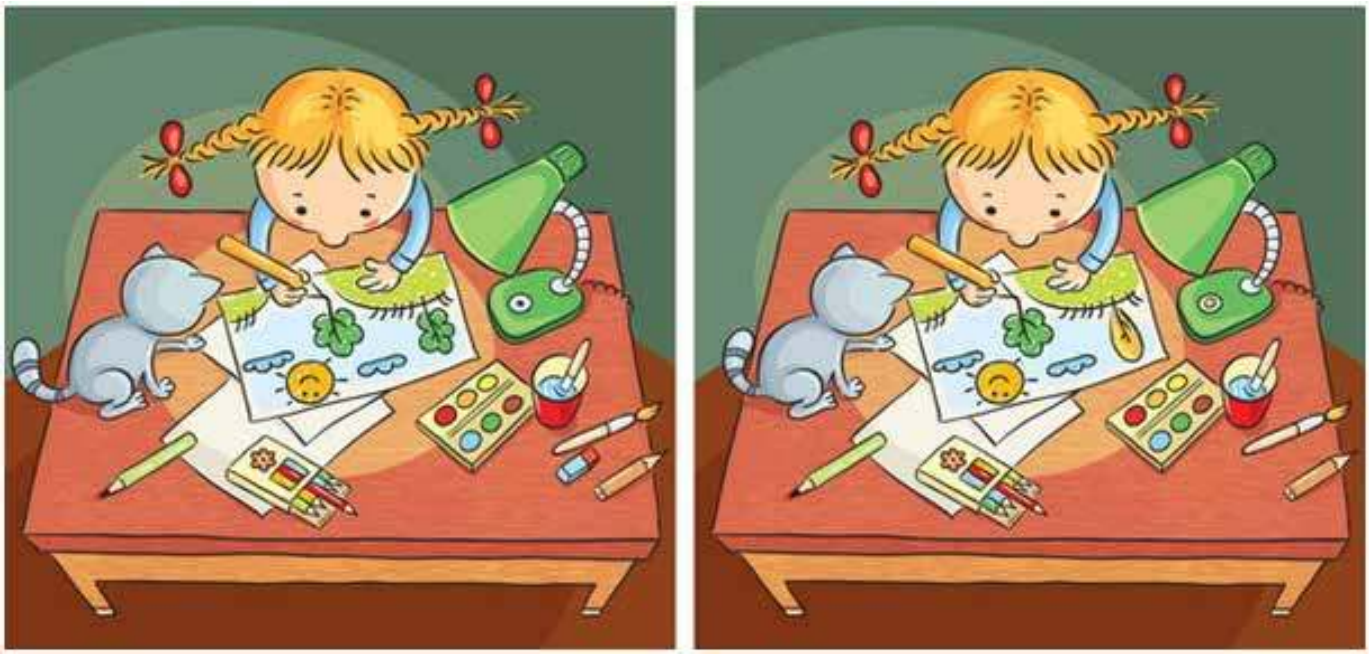
Tajemnica zaginionej skarpetki

W pokoju Kuby panował taki bałagan, że nawet kurz nie wiedział, gdzie osiąść. Pewnego dnia chłopiec postanowił znaleźć swoją ulubioną skarpetkę. Zajrzał pod łóżko, za szafę, do plecaka, a nawet do pudełka z klockami. Znalazł trzy kredki, zeszłoroczne-go cukierka, zagubiony zeszyt i... pilota od telewizora! Skarpetki jednak nie było. Dopiero gdy mama zapytała, co ma na nodze, Kuba odkrył, że przez cały czas jej szukał, mając ją na sobie!

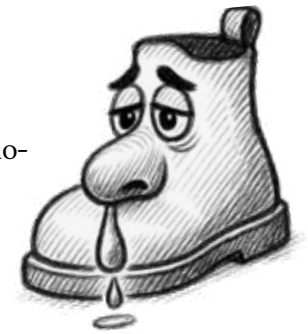
Morał? Czasem największy bałagan mamy nie w pokoju, ale w głowie!

Znajdźcie 5 różnic między obrazkami

eprasa.pl 60b9c41a21

Bałaganiarz czy czyścioch?

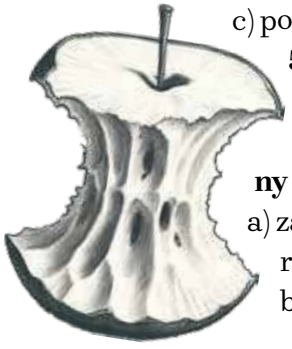

1. Pod Waszym łóżkiem:
a) nie ma ani odrobiny kurzu;
b) staracie się utrzymać porządek, ale bez przesady;
c) oprócz kurzu znajdują się też inne rzeczy.

2. Nauka idzie Wam lepiej, gdy:
a) na biurku macie minimum niepotrzebnych rzeczy do pracy;
b) wokół jest czysto, a potrzebne przedmioty są w zasięgu ręki;
c) dookoła są wszystkie możliwe rzeczy.

3. Przychodząc do przyjaciela:
a) nie możecie się oprzeć i dyskretnie sprawdzacie, czy na szafkach nie ma kurzu;
b) nie robicie problemu, nawet gdy w tym dniu nie jest tam zbyt czysto;
c) w ogóle nie interesuje Was stan czystości jego pokoju.

4. Określenie „artystyczny nieład" ma dla Was wydźwięk:
a) zdecydowanie negatywny;
b) obojętny;
c) pozytywny.

5. Zjedliście batonik, a niepotrzebny papierek:
a) zanosicie od razu do kosza;
b) chowacie w kieszeni, gdy nie ma w pobliżu kosza na śmieci;
c) mniej lub bardziej świadomie rzucacie na ziemię.

6. Buty czyścicie:
a) zawsze, kiedy wracacie do domu;
b) wtedy, gdy tego wymagają;
c) nigdy, chyba że ktoś Was do tego zmusi.

7. Wpadacie do pokoju i:
a) już od progu wiecie, gdzie leży rzecz, po którą przyszliście;
b) bez problemu znajdujecie rzecz, która Was interesuje;
c) musicie się dobrze zastanowić, gdyż trudno jest Wam cokolwiek znaleźć.

8. Odkurzacz dla Was:
a) jedyny przyjaciel w walce z kurzem i brudem;
b) narzędzie do utrzymywania porządku;
c) wróg – niepotrzebnie zabierający czas.

Najwięcej odpowiedzi „a" – macie naturę czyściocha. Brud, kurz, nieporządek – to Wasi wrogowie. Sprzątanie traktujecie bardzo serio i zawsze podchodzicie do niego poważnie. Uważacie, że idealny porządek to jedyny właściwy stan rzeczy. Czujecie się osamotnieni, gdyż każdy człowiek to potencjalny bałaganiarz. Pomyślcie, czy warto rezygnować z przyjaciół, tylko dlatego że podchodzą do kwestii porządków trochę inaczej niż Wy.

Najwięcej odpowiedzi „b" – możecie czuć się dumni, gdyż potraficie właściwie ustosunkować się do porządku. Nie przesadzacie z czystością ani też nie pozwalacie, by bałagan zawładnął Waszym życiem. Rozumiecie, że nie zawsze za wszelką cenę należy najpierw zająć się sprzątaniem. Czasem są sprawy ważniejsze. Przyjaciele lubią Was za tolerancję i delikatne, aczkolwiek stanowcze, uwagi w stosunku do ich podejścia do kwestii porządków. Tak trzymać!

Najwięcej odpowiedzi „c" – choć to nie jest zbyt miłe i kulturalne, ale należy Was nazwać bałaganiarzami. Porządek to stan, który należy na Was wymusić. Uważacie, że sprzątanie to tylko strata czasu i nie rozumiecie ludzi, którzy zwracają Wam uwagę. Spróbujcie coś zmienić na lepsze, nim stracicie przyjaciół, którzy nie będą mogli już dłużej znieść Waszego bałaganiarskiego zachowania. Zacznijcie od zaraz. Nigdy nie jest za późno!

Wielkie sprzątanie

Mama pyta Mądralę:
– Synku, dlaczego nie posprzątałeś pokoju?
– Bo nie chciałem przeszkadzać!
– Komu?!
– Pająkom. Właśnie skończyły budować pajęczyny!

Kurz ma głos!

– Halo! Czy ktoś mnie słyszy? – zawołał mały kłębek kurzu spod łóżka.
– Czego chcesz? – zapytał zdziwiony Staś.
– Chciałem Ci podziękować! Mieszkam tu już trzy miesiące, mam mnóstwo miejsca i nikt mi nie przeszkadza. Niedługo zaproszę całą rodzinę!
Staś zerwał się z łóżka.
– O nie! Żadnych rodzinnych zjazdów pod moim łóżkiem!
I po raz pierwszy od dawna sięgnął po odkurzacz.

eprasa.pl 60b9c41a21

Mięciutkie kluchy na parze ze śliwkami

Dziś mam dla Was przepis na pyszne, aromatyczne, mięciutkie kluchy na parze nadziewane śliwkami. Jesień to idealny czas, kiedy w kuchni szukamy ciepła, otulających zapachów i smaków dzieciństwa.

Wiesława Lewandowska
autorka bloga kulinarnego
„Dom pełen mięty"

Ten przepis doskonale wpisuje się w ten klimat. Puszyste, wyjątkowo miękkie kluchy na parze, zwane też pampuchami lub parowańcami, kryją w swoim wnętrzu soczystą śliwkę węgierkę. Całość dopełnia pyszny, aromatyczny sos z prażonych śliwek z dodatkiem miodu i cynamonu. Nawet sam zapach roznoszący się podczas przygotowań potrafi uzależnić.

Składniki
(**na ok. 10-12 dużych klusek**)
Ciasto drożdżowe:
• 500 g mąki pszennej (najlepiej tortowej) • 25 g świeżych drożdży (lub 1 opakowanie drożdży instant) • 250 ml ciepłego mleka (ok. 35-37°C) • 50 g masła (roztopionego i przestudzonego) • 1 duże jajko + 1 żółtko • 3 łyżki cukru • 1 szczypta soli
Nadzienie:
• 10-12 sztuk dojrzałych śliwek węgierek
Sos śliwkowy:
• 500 g śliwek węgierek (wypestkowanych i pokrojonych w kostkę) • 2-3 łyżki płynnego miodu (np. lipowego lub wielokwiatowego) • 1/2 łyżeczki mielonego cynamonu • 1 łyżka masła • 2-3 łyżki wody (opcjonalnie) • 4-5 łyżek jogurtu naturalnego

Przygotowanie ciasta i nadzienia:

W małej miseczce należy dokładnie rozkruszyć drożdże, dodać łyżkę cukru, łyżkę mąki oraz połowę ciepłego mleka. Po wymieszaniu składników zaczyn trzeba odstawić na około dziesięć lub piętnaście minut, aż mocno się spieni i urośnie. W tym czasie do dużej miski przesiewa się resztę mąki, dodaje szczyptę soli, pozostały cukier, jajko, żółtko, resztę ciepłego mleka oraz wyrośnięty już zaczyn. Następnie można przystąpić do wyrabiania ciasta. Gdy składniki dobrze się połączą, do miski wlewa się roztopione masło. Ciasto należy wyrabiać ręcznie lub mikserem z hakiem tak długo, aż stanie się gładkie, elastyczne i przestanie kleić się do dłoni.

Gotowe ciasto formuje się w kulę, przekłada do miski, przykrywa czystą ściereczką i odstawia w ciepłe miejsce na około godzinę lub półtorej, by podwoiło swoją objętość.

Śliwki przeznaczone do nadzienia należy dokładnie umyć, osuszyć i delikatnie naciąć z jednej strony, aby sprawnie wypestkować owoce, zachowując je jednak w całości.

Wyrośnięte ciasto przekłada się na blat, krótko zagniata i dzieli na dziesięć lub dwanaście równych części. Każdą z nich trzeba spłaszczyć dłonią na zgrabny placuszek, a na środku ułożyć całą śliwkę. Następnie dokładnie zlepia się brzegi ciasta i formuje w dłoniach okrągłą kluskę. Gotowe pampuchy układa się na stolnicy oprószonej mąką miejscem łączenia do dołu, przykrywa ściereczką i pozostawia do ponownego podrośnięcia na około piętnaście minut.

W międzyczasie należy przygotować garnek do gotowania na parze lub garnek z nakładką sitkową i doprowadzić w nim wodę do wrzenia. Sitko warto posmarować odrobiną oleju lub masła, co zapobiegnie przywieraniu. Kluski układa się na sicie w sporych odstępach, ponieważ mocno urosną, i gotuje pod szczelnym przykryciem przez około od 12-15 do minut. Bardzo ważne jest, aby nie podnosić pokrywki w trakcie parowania, by kluchy nie opadły.

Wykonanie sosu:

W czasie, gdy kluski rosną lub już się parzą, można zająć się sosem. Na patelni lub w rondelku należy rozpuścić masło, po czym wrzucić wypestkowane i pokrojone w kostkę śliwki. Owoce smaży się i praży na średnim ogniu przez około siedem do dziesięciu minut, aż puszczą sok i przyjemnie zmiękną, ale nie rozpadną się całkowicie na jednolity dżem. Pod koniec rondelek zdejmuje się z ognia, dodaje miód oraz cynamon i wszystko dokładnie miesza. Jeśli sos wydaje się zbyt gęsty, można dolać odrobinę wody.

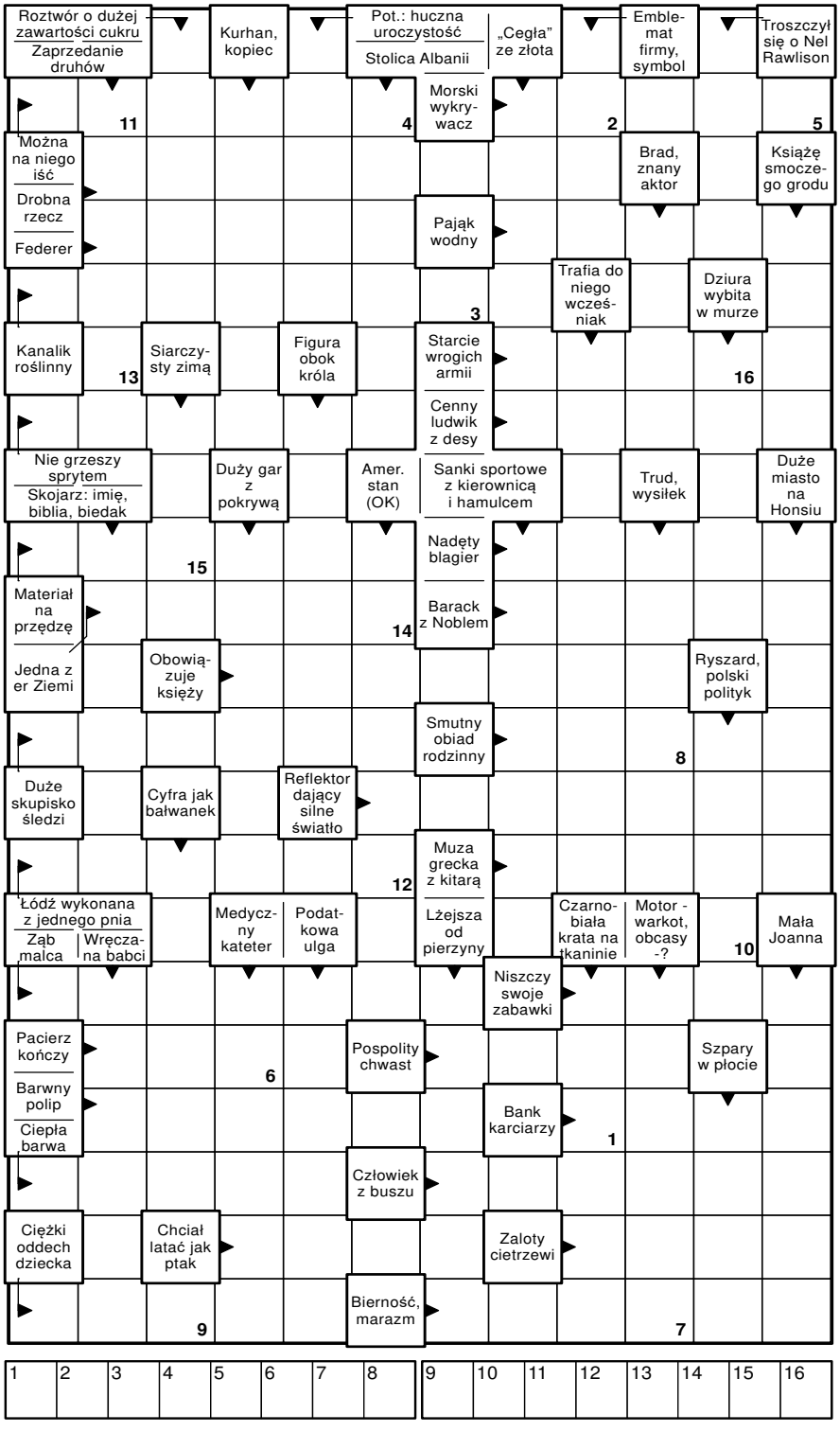
Gorące, puszyste kluchy wyciąga się prosto z garnka na talerze i od razu obficie polewa ciepłym sosem z prażonych śliwek. Na wierzch sosu dodać łyżkę jogurtu lub śmietany. Tak przygotowane danie na pewno zachwyci każdego miłośnika domowych smaków. ■

Fot. autorka

eprasa.pl 60b9c41a21

Krzyżówka

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 12-13 LISTOPADA

Poziomo: NERUDA - SWING - GABARYT - RAMONA - ROLKA - FACEBOOK - POPIS - INDEKS - OPERA - RZĄD - RENTA - ADELA - TURMA - CARAT - KATE - KOHL - NANDU - TAKT - SAMOWAR - ILORAZ - ANITA - MUNDUR - OPOKA - PORTIERA - ARAB - SKOS - FARMA - ODCISK - ATOL - HUTA - KASTA - APARAT

Pionowo: MEGAFON - ETANOL - UPRAWA - RAMA - DANUTA - OKNO - UBOCZE - TRENER - DRAMAT - DANE - KRAM - UTRATA - BARABASZ - AKUSZERIA - EBOLA - STROPODACH - MAJOR - OKOP - DALTON - PASCHA - BIEL - PETER - AWIZO - KIUR - KAIR - LAIKAT - KROSTA - MGŁA - SABAT - TRAWA - SKAT

Hasło: Awaryjne lądowanie

Uśmiechnij się!

Żona do męża:
– Wiesz co, nasz Walduś dziś dostał pałę z geografii, bo nie wiedział, gdzie leży Afryka.
– To musi być gdzieś niedaleko, bo u nas w warsztacie pracuje Murzyn i dojeżdża do roboty rowerem.
*****

– Doktorze, moja żona bez przerwy kaszle. Próbowaliśmy już wszystkich lekarstw, ale kaszel nadal nie mija.
– A zioła pan próbował?
– Próbowałem? Kaszle i się śmieje.
*****

Kowalscy postanowili pójść do opery. Kiedyś w końcu trzeba? Ubrali się odświętnie w garnitur i suknię wieczorową. Ustawili się po bilety w kolejce pod kasą. Przed nimi gość zamawia:
– Tristan i Izolda. Dwa poproszę? Kowalski jest następny:
– Zygmunt i Regina. Dla nas też dwa?
*****

Starszy już mężczyzna oświadcza się młodej pielęgniarce, w której zakochał się po uszy w czasie pobytu w szpitalu:
– Chciałbym panią jednak uprzedzić, że poza wyleczonymi już dolegliwościami, mam chroniczne zapalenie spojówek, wadę serca, mam reumatyzm...
– Przepraszam – przerywa pielęgniarka – a czego pan nie ma?
– Nie mam zębów...
*****

Z gabinetu dentystycznego wychodzi chłopiec. Podchodzi do niego mama i pyta:
– Tak bardzo cię bolało?
– Nie. To krzyczał dentysta, gdy ugryzłem go w palec.
*****

– Musi pan zażywać dużo żelaza – zaleca lekarz pacjentowi.
– Panie doktorze, ale ja mam takie słabe zęby, że nie mogę nawet chleba ugryźć.
*****

– Mamo, muszę mieć nową szczoteczkę do zębów, bo ze starej wypadł już włosek!
– Chyba przesadzasz, przecież to tylko jeden włosek.
– Ale ostatni!

eprasa.pl 60b9c41a21

Poezja, która łączy pokolenia. XXXV Konkurs Recytatorski „Kresy 2026” w Połukniu

Piękno polskiego słowa, młodzieńcza wrażliwość i niezwykłe emocje — tak można podsumować eliminacje rejonowe XXXV Konkursu Recytatorskiego im. Adama Mickiewicza „Kresy 2026”, które odbyły się 9 listopada w Połukniu. Tegoroczna edycja zgromadziła aż 50 młodych recytatorów z polskich placówek oświatowych rejonu trockiego.

ŚWIĘTO POLSKIEGO SŁOWA

9 listopada 2026 r. w Oddziale Kształcenia Podstawowego im. Longina Komołowskiego w Połukniu, należącym do Gimnazjum im. Henryka Sienkiewicza w Landwarowie, odbyły się eliminacje rejonowe XXXV Konkursu Recytatorskiego im. Adama Mickiewicza „Kresy 2026”.

Tegoroczne spotkanie z poezją zgromadziło 50 uczestników, którzy przybyli, aby zaprezentować swoje umiejętności recytatorskie, wrażliwość artystyczną oraz zamiłowanie do polskiej literatury. Tak duża liczba młodych miłośników poezji świadczy o tym, że polskie słowo nadal zajmuje ważne miejsce w życiu młodego pokolenia Polaków na Litwie.

Konkurs „Kresy” od lat stanowi ważne wydarzenie kulturalne i edukacyjne, którego celem jest popularyzowanie polskiej poezji, rozwijanie talentów recytatorskich oraz pielęgnowanie języka ojczystego. To nie tylko rywalizacja o najwyższe miejsca, lecz przede wszystkim okazja do spotkania z literaturą, odkrywania jej piękna i dzielenia się emocjami, które kryją się w poetyckich strofach.

Podczas tegorocznych eliminacji publiczność mogła usłyszeć utwory wybitnych polskich poetów, między innymi Adama Mickiewicza, Wisławy Szymborskiej, Władysława Broniewskiego, Jana Brzechwy, Danuty Wawiłow, Czesława Miłosza i innych. Różnorodność repertuaru sprawiła, że każdy występ miał swój niepowtarzalny charakter.

Na scenie nie zabrakło zarówno najmłodszych uczestników, którzy z ogromną odwagą stawiali pierwsze kroki w sztuce recytacji, jak i starszych uczniów, prezentujących dojrzałe interpretacje wymagających utworów poetyckich.

NIEŁATWE ZADANIE KOMISJI KONKURSOWEJ

Występy młodych recytatorów oceniała komisja konkursowa, w której skład weszły:

Doc. dr Henryka Sokołowska — kierownik Centrum Języka Polskiego i Kultury Polskiej Akademii Edukacji Uniwersytetu Witolda Wielkiego w Wilnie;

Doc. dr Irena Masojć — docentka Akademii Edukacji Uniwersytetu Witolda Wielkiego, językoznawczyni, specjalistka w zakresie języka polskiego i socjolingwistyki;

Doc. dr Barbara Dwilewicz — docentka Akademii Edukacji Uniwersytetu Witolda Wielkiego w Wilnie, językoznawczyni, specjalistka w zakresie języka polskiego i kultury języka;

Julija Virganavičienė — starosta gminy Połuknie, przedstawicielka samorządu rejonu trockiego.

Komisja zwracała szczególną uwagę na dobór repertuaru, poprawność językową, interpretację utworów oraz ogólny wyraz artystyczny.

Wyłonienie najlepszych recytatorów nie było łatwym zadaniem. Każdy z uczestników wniósł na scenę własną wrażliwość, sposób rozumienia poezji i indywidualny charakter występu. Po wysłuchaniu wszystkich prezentacji komisja wyłoniła laureatów w czterech kategoriach wiekowych oraz przyznała wyróżnienia.

LAUREACI ELIMINACJI REJONOWYCH

W I kategorii wiekowej (dzieci do 7 lat) pierwsze miejsce zdobył Valdemar Romančik z Oddziału Kształcenia Podstawowego im. Longina Komołowskiego w Połukniu, przygotowany przez nauczycielkę Ivonę Grigienė. Drugie miejsce zajął Aleksander Siniavskij z tej samej placówki, również pod opieką Ivony Grigienė. Trzecie miejsce zajęła Etna Beinaravičiūtė z Gimnazjum w Trokach, przygotowanej przez Renatę Strazevičienė.

W II kategorii wiekowej (od 8 do 12 lat) zwyciężyła Erika Sinenko z Gimnazjum im. Henryka Sienkiewicza w Landwarowie, uczennica Liliji Kondratowicz. Drugie miejsce zdobyła Aurelija Molis z Oddziału Kształcenia Podstawowego im. Longina Komołowskiego w Połukniu, przygotowana przez Katažynę Mažeikienė. Trzecie miejsce zajęła Melanija Mackevič z tej samej placówki, uczennica Agnieški Matačiny.

W tej kategorii komisja przyznała również dwa wyróżnienia. Otrzymali je Darian Grigorjev z Połuknia, przygotowany przez Katažynę Mažeikienė, oraz Dominik Valicki z Oddziału Progimnazjalnego im. Andrzeja Stelmachowskiego w Starych Trokach, uczeń Ireny Orlovej.

W III kategorii wiekowej (od 13 do 15 lat) wszystkie trzy miejsca na podium zdobyły uczennice Oddziału Kształcenia Podstawowego im. Longina Komołowskiego w Połukniu, przygotowane przez nauczycielkę Karolinę Buchovecką. Pierwsze miejsce zajęła Elžbieta Senkanec, drugie — Agnė Asteikaitė, natomiast trzecie — Eliza Kliukoit.

W IV kategorii wiekowej (od 16 lat i dorośli) pierwsze miejsce zdobyła Milana Paguželskaja z Gimnazjum im. Henryka Sienkiewicza w Landwarowie, przygotowana przez Lilię Kondratowicz. Drugie miejsce zajęła Amelija Maconko z Oddziału Kształcenia Podstawowego im. Longina Komołowskiego w Połukniu, uczennica Karoliny Buchoveckiej. Trzecie miejsce przypadło Rimvydasowi Siniusowi z Gimnazjum w Trokach, przygotowanemu przez Beatę Bagdevičienė.

29.>>

eprasa.pl 60b9c41a21

28.>>

Wyróżnienia w tej kategorii otrzymały Livija Jacunskaitė z Gimnazjum im. Henryka Sienkiewicza w Landwarowie, przygotowana przez Lilię Kondratowicz, oraz Aneta Lialka z tej samej placówki, uczennica Beaty Kosovskiej.

Wszyscy laureaci oraz wyróżnieni uczestnicy uzyskali kwalifikację do kolejnego etapu konkursu, który odbędzie się w Domu Kultury Polskiej w Wilnie.

ZA KAŻDYM SUKCESEM UCZNIA STOI PRACA NAUCZYCIELA

Konkurs recytatorski to nie tylko kilkuminutowy występ na scenie. Za każdą interpretacją wiersza kryją się godziny przygotowań, ćwiczeń, poszukiwania odpowiedniej intonacji, pracy nad dykcją oraz odkrywania znaczenia poetyckich słów.

Nieocenioną rolę w tym procesie odgrywają nauczyciele, którzy nie tylko pomagają uczniom przygotować się do konkursu, ale również rozwijają ich zainteresowania literackie, uczą wrażliwości na piękno języka i zachęcają do odważnego wyrażania emocji.

Szczególnego znaczenia nabiera to w polskich szkołach na Litwie, gdzie pielęgnowanie języka ojczystego, znajomość literatury i przekazywanie dziedzictwa kulturowego kolejnym pokoleniom stanowią ważną część pracy wychowawczej i edukacyjnej.

WDZIĘCZNOŚĆ ZA WSPARCIE MŁODYCH TALENTÓW

Organizacja takiego wydarzenia wymaga zaangażowania wielu osób, dlatego szczególne słowa wdzięczności należą się wszystkim, którzy przyczynili się do jego przygotowania i przebiegu.

Organizatorzy składają serdeczne podziękowania członkom komisji konkursowej za profesjonalizm, życzliwość i poświęcony czas, a także nauczycielom za trud włożony w przygotowanie młodych recytatorów.

Wyrazy wdzięczności kierowane są również do osób i instytucji, które wsparły konkurs, przekazując upominki i nagrody dla uczestników.

Szczególne podziękowania należą się Artūrasowi Nausutisowi — staroście Landwarowa, Juliji Virganavičienė — staroście Połuknia oraz Gimnazjum im. Henryka Sienkiewicza w Landwarowie za życzliwość, hojność i wsparcie młodych talentów.

Dzięki ich zaangażowaniu wydarzenie stało się nie tylko okazją do zaprezentowania umiejętności recytatorskich, ale również pięknym świętem polskiej kultury.

POEZJA, KTÓRA POZOSTAJE W SERCACH

XXXV edycja Konkursu Recytatorskiego im. Adama Mickiewicza „Kresy" po raz kolejny pokazała, że poezja nie traci swojej wartości, a młode pokolenie nadal potrafi odnaleźć w niej emocje, piękno i ważne życiowe przesłania.

Dla jednych uczestników był to pierwszy występ przed większą publicznością, dla innych — kolejna okazja do doskonalenia swoich umiejętności. Jednak niezależnie od zajętego miejsca, każdy młody recytator zasługuje na uznanie za odwagę, wysiłek i serce włożone w przygotowanie występu.

W czasach, gdy codzienność coraz częściej zdominowana jest przez nowoczesne technologie i szybki przepływ informacji, takie wydarzenia przypominają, jak wielką wartość ma żywe słowo, literatura i bezpośrednie spotkanie z drugim człowiekiem. Konkurs „Kresy" jest więc czymś więcej niż artystyczną rywalizacją. To ważna lekcja wrażliwości, szacunku do języka ojczystego i przywiązania do polskiego dziedzictwa kulturowego.

Wszystkim uczestnikom i ich nauczycielom należą się serdeczne gratulacje, a laureatom — życzenia powodzenia podczas kolejnego etapu konkursu w Wilnie.

Niech piękno polskiej poezji nadal inspiruje młode pokolenia, a słowo ojczyste pozostaje skarbem, który warto pielęgnować i przekazywać dalej. ■

Karolina Buchowiecka,
organizatorka eliminacji
rejonowych XXXV Konkursu
Recytatorskiego
im. Adama Mickiewicza „Kresy 2026"

Tegoroczne spotkanie z poezją zgromadziło 50 uczestników **Fot. organizatorzy**

eprasa.pl 60b9c41a21

TVP WILNO

06.30 „Info Wilno”
06.50 „Studio Wilno”
07.15 S. anim. „Agatka i Komputer”
07.25 S. anim. „Reksio”
07.35 „Jedzenie ma znaczenie”
08.00 „Polska od kuchni”
08.10 „Pięknie przyprawiONA”
08.25 „Zakochaj się w Polsce”
08.50 „Młodzież kontra”
09.40 „Było, nie minęło”
10.00 S. dok. „Odwieczna przeszkoda”
10.25 „Info Wilno”
10.35 „Gra słów. Krzyżówka”
10.55 „Po polsku – Emigrować za granicę”
11.00 „Słownik polsko@polski”
11.25 S. anim. „Agatka i Komputer”
11.35 S. anim. „Reksio”
11.45 „Jeden dzień z życia”
12.00 „Polska i świat z historią w tle”
12.15 S. „M jak miłość”
13.00 „Dobre historie”
13.30 „Info Wilno”
13.40 „Rozmowa Dnia”
13.55 „W duchu niezależności” film dok.
14.50 „Kulturalnie mówiąc”
15.10 „Panorama litewska”
15.20 „Polacy na ratunek Żydom”
15.35 „Raport naukowy”
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 S. anim. „Agatka i Komputer”
16.30 „Czytanie przed spaniem”
16.35 S. „Klan”
17.00 S. „Barwy szczęścia”
17.25 „Info Portal”
17.35 „Gra słów. Krzyżówka”
18.00 „Po polsku – Emigrować za granicę”
18.05 S. „Bulionerzy”
18.30 S. „Bulionerzy”
18.50 „Niezwykłe miejsca”
19.00 „Info Wilno”
19.25 „Studio Wilno”
19.45 S. „Na sygnale”
20.15 „Panorama litewska”
20.20 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.05 S. „Sfora”
22.00 „Misja Brazylia”
22.15 S. „M jak miłość”
23.00 „Info Wilno”
23.05 „Rozmowa Dnia”
23.15 „Panorama litewska”
23.25 „Z wieszaka historii”
23.50 „Info Wilno”
00.15 „Studio Wilno”
00.35 „Było, nie minęło”

LRT TV

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02, 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40 „Dzień dobry Litwo”
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 „Wiadomości”
8.50 „Nie mów „potem”. Historie pacjentów chorych na raka i ich bliskich
9.00 S. „Soko Köln”
9.45 S. „Die RosenheimCops”
10.35 S. „WaPo Berlin”
11.20 S. „Tandem”
12.15 „Zgaduj i zgaduj”
12.45 „Kto i dlaczego?”
13.15 S. dok. „Anthony Bourdain”
14.00, 15.00, 16.00, „Wiadomości”
14.20, 15.15 „Dzień dobry Litwo”
16.25 „Nie mów „potem”. Historie pacjentów chorych na raka i ich bliskich
16.30 S. „La Promesa – pałac tajemnic”
17.30 S. „Zgadnij i odgadnij”
18.00 „Kto i dlaczego?”
18.30 Ważna godzina
19.30 (Nie)emigranci
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Wielka podróż przez Litwę Mniejszą” film dok.
22.30 S. „Iris“
23.35 S. „Narcos”

LRT PLIUS

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Okno na władzę”
6.30 Poranne dźwięki
9.00 Studio Aktualności LRT
10.00 Dzień dobry, Litwo
12.30 Co dobrego, sąsiedzie?
13.00 Wiara i życie
13.30 Bądź zdrów!
14.00 Dajmy czadu!
15.05 S. dok. „Taniec na pustyni“
16.00 Mój paszport kłamie
16.30 „Notatki przyrodnika“
17.00 Bez maski
17.45 S. „Raj dla pań”
18.30 Historie rzeczy
19.25 S. dok. „Niezwyciężony“
19.50 Liga Mistrzów FIBA
22.00 S. „Sisi“
23.00 Dzień kultury
23.30 S. „Doc Martin“

3

6.00 „La maistas”
7.00 „Vytaro ferma“
8.30 „BEZ TABU“
9.00 S. „Kobiety kłamią lepiej”
10.00 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Komisarz Rex”
12.00 S. „Dla dobra rodziny”
14.00 S. „Domenica Montero”
15.00 „Simpsonowie”
16.00 „Wiadomości TV3”
16.27 „Pogoda TV3”
16.30 „Pomoc TV”
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „GoŽalgiris“
19.45 Mecz Euroligi
22.00 Wiadomości TV3
22.30 „Pierwszy śnieg“ dramat
01.00 S. „La Brea 2“

BTV

6.10 „Moja kuchnia najlepsza”
7.30 „Realna mistyka”
8.30 „Kobra”
9.30 S. „Kod”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Nowy York”
12.30 S. „911”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 „Poniżej pokładu”
16.00 S. „Kod”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Nowy York”
19.00 S. „S.W.A.T.”
20.00 S. „Kobra”
21.00 „Egzekutor” film fab.
23.20 „Natręt” thriller

lrytas.tv

05.00 Pytanko
06.00 S. „Stary”
07.30 „Litwa na żywo”
08.30 „Urodzony pod szczęśliwą gwiazdą”
9.30 TV Wolność
10.30 S. „Nieodkryta Rosja“
11.30 „Litwa na żywo”
12.30 „Rozmowy nad morzem”
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Stary”
15.30 Chcę pracować
16.00 Reporter
16.28 Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.30 „Życie należy do ciebie” film dok.
18.00 Reporter
18.28 Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.20 Litwa na żywo
21.25 S. „Nieodkryta Rosja”
22.30 Reporter
22.58 Pogoda
23.00 Nowy dzień
00.00 „Urodzony pod szczęśliwą gwiazdą”

6 VIASAT

06.00 „Detektywi”
07.00 S. „Domek szczęścia”
08.00 S. „Walker, Texas Ranger”
10.00 S. „Alarm dla Cobra 11”
12.00 „Skazani”
13.00 „Prawo i porządek”
14.00 S. „Walker, Texas Ranger”
16.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
17.00 „Kobra”
19.00 „Skazani”
20.00 „Prawo i porządek”
21.00 „Pokerzysta“ thriller
22.35 „1917“ dramat
01.00 „Prawo i porządek”

eprasa.pl 60b9c41a21

6.00 S. „Kakawa"
7.00 S. „Kiedy ktoś kocha bardziej"
8.00 S. „Niewidoma"
9.00 S. „Leila"
10.00 „Velvet"
11.00 S. „Einstein"
12.00 S. „Rezydent"
13.00 S. „Prawo i porządek"
14.00 S. „Zabójcze tropiki"
15.00 S. „Anupamaa"
15.35 S. „Mangal Lakshmi"
16.30 S. „Niewidoma"
18.00 „Pierwsze randki"
19.00 S. „Rezydent"
20.00 S. „Prawo i porządek"
21.00 S. „Jej piekło"
23.05 S. „Zabójcze tropiki"
00.10 S. „Le danseur de verre"

TVP 1

06.50 S. „Akacjowa 38"
07.50 „Minuta dla Twojego bezpieczeństwa"
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze"
08.30 „Kościół z bliska"
09.00 „Serwis Info"
09.25 S. „Zaraz wracam"
10.00 S. „Ranczo"
11.00 S. „Komisarz Alex"
12.00 S. „Ojciec Mateusz"
13.00 Serwis Info
13.10 „Agrobiznes"
13.35 Magazyn Rolniczy
13.55 „Zwierzęta" film dok.
15.00 S. „Splątane losy"
16.00 „Serwis Info"
16.35 „Gra słów. Krzyżówka"
17.00 S. „Dziedzictwo"
18.00 „Teleexpress"
18.25 „Jaka to melodia?"
19.05 S. „Klan"
19.40 S. „Akacjowa 38"
20.30 „Program informacyjny"
20.55 „Pytanie dnia"
21.25 Piłka nożna Liga Narodów 2026/27
00.15 „1917" film fab.

TVP KULTURA

07.10 „Tygodnik Kulturalny"
07.55 „Wydarzenie aktualne"
08.20 S. „Rawhide"
09.20 „Porozmawiajmy szczerze"
10.00 S. „Rodzina Kanderów"
11.15 „Złoto dezerterów" komedia
13.30 „Trzy sztuki w Antarktyce" film dok.
14.50 S. „Kosmos 1999"
15.55 „Zorro" film przygod.
18.00 S. „Rodzina Kanderów"
19.15 „W poszukiwaniu dobrego filmu"
19.55 S. „Rawhide"
21.00 „Bezdech" teatr TV
22.35 „Bohater" dramat
00.55 „Filmowa czytelnia"

TVP POLONIA

07.00 „Panorama"
07.30 „Anna Dymna spotkajmy się"
08.00 „Rączka gotuje"
08.30 „Pytanie na śniadanie"
12.35 „Szlakiem miejsc niezwykłych"
13.00 „Serwis Info"
13.10 S. „Komisarz Alex"
14.05 S. „Ranczo"
15.00 „Młodzież kontra, czyli pod ostrzałem"
15.50 „Polacy Światu"
16.00 Serwis Info
16.10 „Kulturalni"
17.00 S. „Pan Mama"
17.30 S. „Barwy szczęścia"
18.00 Teleexpress
18.20 Gra słów. Krzyżówka
18.50 Teleexpress Extra
19.15 „Oko na Wschód"
19.45 „Panorama"
20.20 „Niezwykłe miejsca"
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Stulecie Winnych"
22.20 S. „Ojciec Mateusz"
23.15 „Fenomen Fogga" film dok.
23.45 Cafe Fogg
00.15 Panorama

TVP HISTORIA

07.15 „Był taki dzień"
07.20 „Słownik polsko@polski"
07.45 „Fake czy historia?"
08.20 „Na Tropach Historii"
09.25 „Tajemnice kultowych seriali"
10.10 S. „Polskie drogi"
11.55 „Flesz historii"
12.15 „Bitwa Niemeńska 1920" film dok.
13.15 „Był taki dzień"
13.20 „Rzeczpospolita Zakopiańska" film dok.
14.05 „W sercu Ameryki"
15.00 „Waleczne z gór"
15.25 „Prasa donosi"
15.30 S. „Kariera Nikodema Dyzmy"
16.20 „Koło historii"
16.55 „Sensacje XX wieku"
19.00 S. „Wojenne dziewczyny"
19.45 S. dok. „Odnaleźć Zaginione"
20.10 „Błękitna Armia 1917–1919" film dok.
21.15 S. „Fałszerze. Powrót sfory"
22.00 „Galeria Widmo"
22.10 S. dok. „Kroniki Hitlera"
23.00 „Jan Potocki. Wielki nieznany" film dok.
23.50 „Dzieci Zamojszczyzny" film dok.
00.30 S. „Pitbull"
01.15 „Sensacje XX wieku"

TRWAM

00:10 O. Gabriel
01:00 Słowo życia
01:05 Świat w obrazach
01:10 Informacje dnia
01:30 Moja parafia
01:55 Poczet Wielkich Polaków
02:00 Anioł Pański
02:05 Ma się rozumieć
02:15 Rozmowy niedokończone
03:25 Święty na każdy dzień
03:30 Poznajemy Polskę
03:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
04:00 Informacje dnia
04:20 Różaniec
04:50 Myśląc Ojczyzna
05:00 Apel Jasnogórski
05:20 Informacje dnia
05:40 Polski Punkt Widzenia
06:00 Wykłady naukowe
06:30 Muzyczne chwile
06:45 Camino de Vistula
07:30 Testament Miłości Jana Pawła II w Ełku
08:20 "Ojcu Świętemu się nie odmawia..."
08:55 Adwent na serio
09:00 Informacje dnia
09:15 Polski Punkt Widzenia
09:35 Krzywda
10:00 Papież Polak do Rodaków
10:25 Rok Jubileuszowy 200 lat poświęcenia Kościoła św. Klemensa w Wieliczce
10:45 Słowo życia
10:50 Święty na każdy dzień
11:00 Informacje dnia
11:15 Jak my to widzimy z daleka widać lepiej
11:45 Zew natury
12:10 Mocni w Wierze
12:35 Słowo życia
12:40 Ma się rozumieć
12:50 Święty na każdy dzień
13:00 Anioł Pański
13:03 Informacje dnia
13:20 Głos serca
14:05 Blask prawdy
14:30 Msza święta z Jasnej Góry
15:20 Muzyczne chwile
15:30 Post Scriptum
16:00 W górę Rio Negro
16:50 Ma się rozumieć
17:00 Informacje dnia
17:10 Jestem mamą
17:25 Przyroda w Obiektywie
17:40 Zdrowie z Bożej Apteki
18:00 Wierzę w Boga
18:30 Rajd Katyński
18:55 Adwent na serio
19:00 Anioł Pański
19:05 Informacje dnia
19:15 Rozmowy niedokończone
20:25 Święty na każdy dzień
20:30 Każdy maluch to potrafi
20:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
21:00 Informacje dnia
21:20 Różaniec
21:50 Myśląc Ojczyzna
22:00 Apel Jasnogórski
22:20 Informacje dnia
22:40 Polski Punkt Widzenia
23:00 Solidarność narodziny Wolności
23:15 Głos serca

Discovery CHANNEL

7.00 „Mistrzowie samochodów"
10.00 „Stare dobre rzeczy"
12.00 „Łowcy staroci"
14.00 „Remonty gospodarstw"
18.00 „Inny garaż"
19.00 „Jak to jest zrobione?"
21.00 „Gorączka złota"
23.00 „Zapomniane i porzucone"

eprasa.pl 60b9c41a21

TVP WILNO

06.30 „Info Wilno"
06.50 „Studio Wilno"
07.15 „Zwierzaki Czytaki"
07.25 „Halo halo!"
07.35 „eMOCje"
07.55 „Rączka gotuje"
08.20 S. dok. „Dzika Polska"
08.50 „Kwiatki Polskie duże"
09.35 „Było, nie minęło"
10.00 S. dok. „Odwieczna przeszkoda"
10.25 „Info Wilno"
10.35 „Gra słów. Krzyżówka"
10.55 „Powiedz to po polsku"
11.00 „Słownik polsko@polski"
11.25 „Zwierzaki Czytaki"
11.40 „Cześć, czy mogę Cię zjeść?"
11.50 „Ewangeliarz Litewski"
12.05 „Misja Brazylia"
12.20 S. „M jak miłość"
13.05 „Ex Libris"
13.30 „Info Wilno"
13.40 „Rozmowa Dnia"
13.55 S. dok. „Mistrzowie"
14.40 „Niedziela z… "
15.25 „Którędy po sztukę"
15.30 „Polacy w kosmosie"
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego"
16.20 „Zwierzaki Czytaki"
16.35 S. „Klan"
17.00 S. „Barwy szczęścia"
17.25 „Info Portal"
17.35 „Gra słów. Krzyżówka"
18.00 S. „Ja wam pokażę!"
18.45 „Notacje"
19.00 „Info Wilno"
19.25 „Studio Wilno"
19.45 S. „Na sygnale"
20.10 „Polska i świat z historią w tle"
20.30 „Program informacyjny"
20.55 „Pytanie dnia"
21.05 S. „Stulecie Winnych"
21.50 „Anna Dymna – spotkajmy się"
22.15 S. „M jak miłość"
23.00 „Info Wilno"
23.05 „Rozmowa Dnia"
23.15 „Ex Libris"
23.35 „Polska i świat z historią w tle"
23.55 „Info Wilno"
00.20 „Studio Wilno"
00.40 „Było, nie minęło"

LRT TV

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej"
6.02, 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40 „Dzień dobry Litwo"
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 „Wiadomości"
8.50 „Nie mów „potem". Historie pacjentów chorych na raka i ich bliskich
9.00 S. „Soko Köln"
9.45 S. „Die RosenheimCops"
10.30 S. „WaPo Berlin"
11.20 S. „Tandem"
12.15 „Zgaduj i zgaduj"
12.45 „Kto i dlaczego?"
13.15 S. dok. „Anthony Bourdain"
14.00, 15.00, 16.00, „Wiadomości"
14.20, 15.15 „Dzień dobry Litwo"
16.25 „Nie mów „potem". Historie pacjentów chorych na raka i ich bliskich
16.30 S. „La Promesa – pałac tajemnic"
17.30 S. „Zgadnij i odgadnij"
18.00 „Kto i dlaczego?"
18.30 Ważna godzina
19.30 To nie jest takie proste
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „I gdzie dalej?"
22.30 S. „Iris"
23.20 S. „Narcos"

6.00 S. anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry"
7.00 „TAK i NIE"
7.30 „Poważne sprawy"
8.00 Od…do…
9.00 S. „Świeża krew"
10.00 S. „Potrzebuję miłości"
11.00 S. „Czarne Serce"
13.00 „Bogacz i biedaczka"
14.00 „Miłość od pierwszego wejrzenia"
15.00 S. „Güller ve Günahlar"
16.00 Wiadomości
16.30 „TAK i NIE"
17.00 „U Edyty"
17.35 „Dobry wieczór, Litwo"
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport"
19.27 „Pogoda"
19.30 „Poważne sprawy"
20.00 „Šeškinės 20"
21.00 „Z jednej krwi"
21.30 Wiadomości
22.30 „Wonder Woman 1984" film fab.
01.35 „Kiedy nikt nie patrzy" thriller

LRT PLIUS

6.02 „Żyć na wsi jest dobrze"
6.30 Poranne dźwięki
9.00 Studio aktualności LRT
10.00 Dzień dobry, Litwo
12.30 Pahonia. Vytis. Historie życia Białorusinów mieszkających na Litwie
13.00 Droga
13.30 Finał Międzynarodowego Konkursu Pianistów i Zespołów Kameralnych im. Stasysa Vainiūnasa
14.40 S. dok. „Detektyw archiwalny"
16.00 Mój paszport kłamie
16.30 „Notatki przyrodnika"
17.00 Bez maski
17.45 S. „Raj dla pań"
18.30 „Jagoda Smilgi" film dok.
19.00 Droga do domu
19.30 Zielona ruta…
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.40 Koncert muzyki sakralnej
23.00 „Migrujące ptaki"
23.30 S. „Doc Martin"

6.00 „Zagroda marzeń"
7.00 „Najnudniejsi w kraju"
8.30 „Zagroda marzeń"
9.00 S. „Kobiety kłamią lepiej"
10.00 S. „W wirze miłości"
11.00 S. „Komisarz Rex"
12.00 S. „Dla dobra rodziny"
14.00 S. „Domenica Montero"
15.00 „Simpsonowie"
16.00 „Wiadomości TV3"
16.27 „Pogoda TV3"
16.30 „Pomoc TV"
18.30 „Wiadomości TV3"
19.20 „Sport TV3"
19.27 „Pogoda TV3"
19.30 „BEZ TABU"
20.00 „KK2"
21.30 „Wiadomości TV3"
22.20 „Sport TV3"
22.30 „Rodzina" komedia
00.45 S. „La Brea 2"

BTV

6.10 „Moja kuchnia najlepsza"
7.30 „Realna mistyka"
8.30 S. „Kobra"
9.30 S. „Kod"
10.30 S. „Mentalista"
11.30 „CSI. Nowy York"
12.30 S. „911"
13.30 „Moja kuchnia najlepsza"
15.00 „Ponižej pokładu"
16.00 S. „Kod"
17.00 S. „Mentalista"
18.00 „Ale numer!"
18.30 Mistrzostwa LKL „NevėžisPaskolų klubas" – „Rytas"
21.00 „Odważna" thriller
23.25 „Egzekutor" film fab.

lrytas.tv

05.00 Nowy dzień
06.00 S. „Stary"
07.30 Litwa na żywo
08.30 „Urodzony pod szczęśliwą gwiazdą"
9.30 Trzymajcie się
10.30 S. „Nieodkryta Rosja"
11.30 „Litwa na żywo"
12.30 Anatomia mieszkania
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Stary"
15.30 „Tekst i obraz"
16.00 Reporter
16.28 Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.30 „Życie w biznesie"
18.00 Reporter
18.28 Pogoda
18.30 S. „Stary"
20.00 Reporter
20.25 Litwa na żywo
21.25 S. „Nieodkryta Rosja"
22.30 Reporter
23.00 Litwa na żywo

06.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe"
07.00 S. „Domek szczęścia"
08.00 S. „Walker, Texas Ranger"
10.00 S. „Alarm dla Cobra 11"
12.00 „Skazani"
13.00 „Prawo i porządek"
14.00 S. „Walker, Texas Ranger"
16.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe"
17.00 „Kobra"
19.00 „Skazani"
20.00 „Prawo i porządek"
21.00 „24 godziny po śmierci" thriller
22.40 „Pokerzysta" thriller

6.00 S. „Kakawa"
7.00 S. „Kiedy ktoś kocha bardziej"
8.00 S. „Niewidoma"
9.00 S. „Leila"
10.00 „Velvet"
11.00 S. „Einstein"
12.00 S. „Rezydent"

eprasa.pl 60b9c41a21

13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Zabójcze tropiki”
15.00 S. „Anupamaa“
15.35 S. „Mangal Lakshmi”
16.30 S. „Niewidoma”
18.00 „Pierwsze randki”
19.00 S. „Rezydent”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Jej piekło ”
23.00 S. „Zabójcze tropiki”
00.05 S. „Jej piekło”

TVP 1

06.50 S. „Akacjowa 38”
07.50 „Minuta dla Twojego bezpieczeństwa”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Rodzina (nie od) święta”
09.00 „Serwis Info”
09.30 S. „Zaraz wracam”
10.00 S. „Ranczo”
11.00 S. „Komisarz Alex”
12.00 S. „Ojciec Mateusz”
13.00 Serwis Info
13.10 „Agrobiznes”
13.30 „Agropogoda”
13.40 „Magazyn rolniczy”
14.00 „Zwierzęta” film dok.
15.00 S. „Splątane losy”
16.10 „Serwis Info”
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
17.00 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.25 „Jaka to melodia?”
19.05 S. „Klan”
19.40 S. „Akacjowa 38”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.30 S. „Słoneczna. Poza ciszą”
22.05 „Rocky 2” dramat
00.15 „Na własnych zasadach” film dok.

TVP KULTURA

07.15 „Hala odlotów”
08.10 „Którędy po sztukę”
08.20 S. „Rawhide”
09.25 „Tamte lata, tamte dni”
10.00 S. „Rodzina Kanderów”
11.15 „Ucieczka z kina Wolność” film obycz.
12.55 „Fanny: też Mendelssohn” film dok.
14.50 S. „Czterdziestolatek”
15.45 „Pan Tadeusz” film
18.05 S. „Rodzina Kanderów”
19.15 S. dok. „Tuż obok. O rzeźbie w przestrzeni publicznej”
19.30 „Informacje kulturalne”
19.55 S. „Rawhide”
21.00 „Nic śmiesznego” komedia
22.45 „Wstęp do spektaklu Żniwa”
22.50 „Żniwa” widowisko baletowe
00.10 „Pod niebem Damaszku” film dok.
01.45 „Bohater” dramat

TVP POLONIA

07.00 „Panorama”
07.30 „Przyrodnik na tropie”
08.00 „Okrasa łamie przepisy”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.35 „Polacy na ratunek Żydom”
13.00 Serwis Info
13.10 S. „Stulecie Winnych”
14.05 S. „Stawka większa niż życie”
15.00 „Słowo daję!”
15.10 „Turystyczna jazda”
15.25 Kiedyś to było...
16.00 Serwis Info
16.10 „Vito odkrywa Polskę”
16.40 „Przez pamięć a zapomnienie”
17.05 „Moda na język polski”
17.30 S. „Barwy szczęścia”
18.00 Teleexpress
18.30 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 Teleexpress Extra
19.15 „W światłach zorzy”
19.45 Panorama
20.20 „Niezwykłe miejsca”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Nad rozlewiskiem”
23.10 „Rozmowy (nie)wygodne”
23.45 „Polscy szpiedzy”

TVP HISTORIA

07.05 „Był taki dzień”
07.10 „Słownik polsko@polski”
07.35 „Fake czy historia?”
08.10 S. dok. „Wojownicy czasu”
08.40 S. dok. „Wojownicy czasu”
09.45 „Było, nie minęło”
10.10 „Szlakiem miejsc niezwykłych
10.15 S. „Kariera Nikodema Dyzmy”
11.05 S. dok. „Ukryte serce Irlandii”
12.00 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
12.05 „Przyczyny upadku cywilizacji Majów” film dok.
13.00 S. dok. „Wszystkie kolory świata”
13.50 „W Polskę jedziemy”
14.15 „Żwirko i Wigura. 15 dni chwały” film dok.
15.05 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
15.15 S. „Kariera Nikodema Dyzmy”
16.20 „Sensacje XX wieku”
18.45 S. „Wojenne dziewczyny”
19.30 „Ex Libris”
19.50 „Fake czy historia?”
20.20 „Obrona Lwowa” film dok.
21.15 S. „Fałszerze. Powrót sfory”
22.00 S. dok. „Nieznana wojna na Północy”
22.50 „Rzecz Polska”
23.05 „1953. Walka o nadzieję”
00.20 S. „Pitbull”
01.05 „Dowódcy AK” – „Torwid”
01.25 „Sensacje XX wieku”

TRWAM

00:00 Będziesz Miłował
01:00 Słowo życia
01:05 Świat w obrazach
01:10 Informacje dnia
01:30 Rajd Katyński
01:55 Poczet Wielkich Polaków
02:00 Anioł Pański
02:05 Ma się rozumieć
02:15 Rozmowy niedokończone
03:25 Święty na każdy dzień
03:30 Każdy maluch to potrafi
03:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
04:00 Informacje dnia
04:20 Różaniec
04:50 Myśląc Ojczyzna
05:00 Apel Jasnogórski
05:20 Informacje dnia
05:40 Polski Punkt Widzenia
06:00 Myśląc Historia
06:10 Odnaleźć siebie
06:20 Jestem mamą
06:35 Odpowiedzialni za Kościół
07:00 Wykłady z Kongresu "Katolicy a cielesność"
07:25 Uwięziony Prymas
08:10 Obrona Cisnej
08:35 Zdrowie z Bożej Apteki
08:55 Adwent na serio
09:00 Informacje dnia
09:15 Polski Punkt Widzenia
09:35 Każdy maluch to potrafi
09:50 Słowo życia
10:00 Mocni Jego mocą
10:30 Sanktuaria polskie
10:50 Święty na każdy dzień
11:00 Audiencja Generalna Ojca Świętego Leona XIV z Watykanu
12:00 Muzyczne chwile
12:10 Mateczniki Polskości
12:25 Jestem mamą
12:40 Myśląc Historia
12:50 Odnaleźć siebie
13:00 Anioł Pański
13:03 Informacje dnia
13:20 Głos serca
14:05 Droga pięknego życia
14:30 Msza święta z Jasnej Góry
15:20 Muzyczne chwile
15:30 Życie lasu. Bogactwo przyrodnicze
16:00 Kurierskim szlakiem. Azymut Węgry
16:50 Ma się rozumieć
17:00 Informacje dnia
17:10 Na zdrowie
17:30 Rozmowy o edukacji
18:00 Po stronie prawdy
18:55 Adwent na serio
19:00 Anioł Pański
19:05 Informacje dnia
19:15 Rozmowy niedokończone
20:20 Odnaleźć siebie
20:30 Bóg z nami
20:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
21:00 Informacje dnia
21:20 Różaniec
21:50 Myśląc Ojczyzna
22:00 Apel Jasnogórski
22:20 Informacje dnia
22:40 Polski Punkt Widzenia
23:00 Przetrwaliśmy
23:30 Droga do świętości

Discovery CHANNEL

7.00 „Mistrzowie samochodów”
10.30 „Aukcje zagubionego bagażu”
12.00 „Łowcy staroci”
18.00 „Inny garaż”
19.00 „Jak to jest zrobione?”
21.00 „Samochód marzeń”
23.00 „Zapomniane i porzucone”

eprasa.pl 60b9c41a21

eprasa.pl 60b9c41a21

KUPNO

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. +370 686 03 070

Sprzedajcie las drogo i bez pośredników.
Tel. +370 659 57 721

Skupujemy różnego rodzaju lasy, mogą być młode lub wycięte. Tel. +37066685855

Kupię działkę w rej. wileńskim od 25 do 50 a, graniczącą z lasem. Może być z budynkiem mieszkalnym i/lub gospodarczym.
Kontakt: +370 678 52359

SPRZEDAŻ

Sprzedajemy dachy, ogrodzenia i inne materiały budowlane w przystępnej cenie. Tel. +370 603 63 636

Sprzedam drewno opałowe. Drewno porąbane lub w kłódkach. Tel. 0 679 14150

KLION UAB

Autoserwis Klion szuka ślusarzy-mechaników. Firma o stabilnej długiej historii. Praca w przyjaznym kolektywie. **Wypłata od 1200 do 3500 euro, procent od wykonanych prac, do 50 proc.**
Kontakt: +370 685 040 80, info@klion.lt.

SKUPUJEMY ZŁOTO

Zerwany łańcuszek, pierścionek,
który się znudził, czy kolczyk bez pary?
Zamień nieużywane złoto lub srebro na gotówkę.
„Florinus" skupuje inwestycyjne złote i srebrne monety oraz sztabki, wyroby jubilerskie, złom złota, srebra, platyny i palladu, a także złoto dentystyczne.
Wszystko to można przynieść do „Florinus" – specjaliści wycenią Państwa mienie i przedstawią ofertę skupu.
Salony „Florinus" znajdują się w Wilnie (ul. Šeimyniškių 24), w Kownie (ul. Kaunakiemio 38 / ul. Karo ligoninės 6), w Kłajpedzie (ul. Skerdėjų 12) oraz w Szawlach (ul. Dvaro 64).

Więcej informacji – florinus.lt.

KUPUJEMY LASY
DOJRZAŁE, MŁODE,
NA DREWNO, PORĘBY,
ZIEMIĘ, ZAGRODY
W CAŁEJ LITWIE
TEL. 0 676 41 155

EDLONTA +370 655 94 840
siuvinejimas@edlonta.lt
www.siuvinejimoimperija.lt
Firma hafciarska
zatrudni pracownika
do linii produkcyjnej.
Wynagrodzenie — od 1300 euro brutto

KURIER WILEŃSKI
DZIAŁ REKLAMY I OGŁOSZEŃ
Vilnius, Birbynių 4A, 2 piętro, 12 gabinet,
tel. +370 5 260 84 44, e-mail: reklama@kurierwilenski.lt
Zapraszamy w godz. 8.00 - 16.30 (w dniach pracy)

KURIER WILEŃSKI

Prenumerata 2026

Na kolejny miesiąc trwa do 28 dnia każdego miesiąca

Wydanie codzienne (kod 0044)
Na miesiąc 10,00 €
Na 3 miesiące 28,00 €
Na 6 miesięcy 54,00 €
Wydanie magazynowe (kod 0172)
Na miesiąc 4,00 €
Na 3 miesiące 11 €
Na 6 miesięcy 21,00 €

Dla osób niepełnosprawnych oraz emerytów
Wydanie codzienne (kod 0227)
Na miesiąc 9,00 €
Na 3 miesiące 25,00€
Na 6 miesięcy 49,00€

Prenumerata dla czytelników za granicą
Wydanie codzienne
Na miesiąc 20 €
Na 6 miesięcy 120 €
Wydanie magazynowe
Na miesiąc 10 €

„Kurier Wileński" można zaprenumerować:
- w każdym urzędzie pocztowym (Lietuvos paštas);
- drogą elektroniczną: www.prenumeruok.lt;

Informacja pod nr. tel. (8-5) 260 84 44,
Birbynių g. 4A, LT-02121 Vilnius,
kolport@kurierwilenski.lt, www.kurierwilenski.lt

eprasa.pl 60b9c41a21

Kandydaci do tytułu

Polak Roku 2026

Karol Dąbrowski
Biathlonista z Wilna, reprezentant Litwy, dwukrotny olimpijczyk

Beata Kowalewska
Nauczycielka historii w Gimnazjum im. Szymona Konarskiego, założycielka teatru „Szkic”

Kinga Geben
Językoznawczyni, wykładowczyni Uniwersytetu Wileńskiego, badaczka polszczyzny

Dariusz Lewicki
Specjalista ds. dziedzictwa kulturowego, członek SKOnSR, prowadzi stronę rossa.lt

Paweł Giliauskas
Harcerz, były przewodniczący ZHPnL, prezes Forum Przedsiębiorczości Polskiej „Korona”

Danuta Mieczkowska-Kowalczuk
Choreografka polonezów maturzystów, była solistka Zespołu „Wilia”

Barbara Jundo-Kaliszewska
Politolożka i historyczka Uniwersytetu Łódzkiego, organizatorka kongresów i konferencji

Barbara Stankiewicz
Naukowczyni, współorganizatorka Kolokwiów Warszawsko-Wileńskich

German Komarowski
Choreograf, kierownik zespołu „Perła”, dyrektor Centrum Kultury w Niemenczynie

Jarosław Wołkonowski
Historyk, profesor Uniwersytetu w Białymstoku, badacz dziejów wileńskiej AK

Plebiscyt Czytelników „Kuriera Wileńskiego” – „Polak Roku 2026”

Kandydat z listy: .....

Imię, nazwisko czytelnika*: .....

Adres e-mail czytelnika*: .....

Telefon czytelnika*: .....

Zgłoszenia (liczba kuponów nie jest ograniczona, w jednej kopercie może być dowolna liczba kuponów) prosimy nadsyłać do 31 grudnia br. na adres redakcji: Birbynių g. 4a, 02121 Vilnius z dopiskiem „Polak Roku 2026”. Kupony można również wrzucać do specjalnej skrzynki, która jest umieszczona w recepcji Domu Kultury Polskiej w Wilnie.
*__Dane kontaktowe są opcjonalne__ — w przypadku ich braku zgłaszający nie uczestniczy w konkursie dla głosujących. Nagrody dla czytelników będą rozdane podczas gali „PR2026”.

eprasa.pl 60b9c41a21